Eloquentissimi viri ac principis oratoriae artis doctoris
Augustini senensis de variis loquendi regul' sive prae
tae preceptis. Tractatulus incipit feliciter
Sed iamque iam diu a plerisque viris
etiam disertissimis persuasi tamen
demum arte quaepiam in dicendo
non multum adiuvari si veterum atque
eruditorum sectatus vestigia optima
sibi quaeque semper ad imitandum
posuerit; neque enim quidquid in aeconomis lectione usu
tatum non sit. non etiam indicendo et ornatus et copiosus
esse potest. nam et audiendo crebrius assertantes. Appi
quoque audiendi eorum inculti fiant necesse est; lectitan
tur igitur mihi eiusmodi volumina. quae eloquentiae praeme
ditatio appellaverunt pauca annotatione digna visa
sint. quibus utamur vulgari in sermone apperiendis
ad eloquendum oratio proximus accedamus; Sed sciat id
in primis quisque. ut et ille rhetor diligentissimus
orator et insignis Quintilianus de omnibus partibus
dicendi consuevit. Neque enim sunt oratoris doctrinae quaedam
veluti immutabili mente constitutae nec rogationibus
ut idem dicebat plebiscita facta sunt illa praeceptis
sed uti in statuis picturis structuris tectisque. ita et in
exornanda quoque eloquentia viri oratoris plurimum semper
oratoris ac venustatis habuit varietatis. atque quod
dici solet caudum tenendum illud est. illud ante omnia
me arbitrabitur dicendi si fieri potest. esse videatur; Ver igitur
prima lex sit commutationibus varietatis. quam eruditorum
aures non difficile iudicent; Vos igitur acto fidamento.
pauca deinceps verbum arrice suavissime. quae et sine
et ut in plurimum tui his omnibus et servanda eruditi. Et
iam nostri instituti ita nascatur exordium;

Sic et grammatici vel
rationi sicut tam et
fi

Sic Quintilianus amo
in principio ut
et virgilius Quintilianus
venerae deos ut
valet tamen sicut
vulde ut impri
mis nobilis. et
nobilis ut si impri
mis Suetonius. et valli
G. praeque ut e
vos sed imprimis
praeque vocat Dis
Sed de ablativo casu

prima lex

De verbo

Primum preceptum de supto et appto

Ut autem quod oratorie arte floribus ac falleratis ut avium studet ubis. con tritam vulgatum quod grammatico quod sicut dicimus quod in calce abte ordo locari quod sicut. id illi potius coaptet imago; Quod et fiet ex manifesto; Scis plena oratione tibi quod pribus quod suppositorum quod appositum quod ym vont; Dicit igitur grammatica ut cor ipsorum vocabulis utatur scipio affricanus deleuit cartagine. ornatioris vero eloquii consuo potius ordine utitur; Cartagine scipio affricanus deluit; Illi. marco tullio utitur familiariter publio lentulo. hic vero publio lentulo marco tullio familiariter utitur; Quibus planis exemplis patere arbitror appositum primum in ordine suppositum medium nouissimum vero locum ubi tenet; Sed etsi quid per grammaticorum more vel usu post appositum erit. id in ceteris ordinibus poni solet. Cuius rei exempla subnectam; Scipio emilianus eutit numantiam urbem opulentissimam hispanie; Numantia urbem opulentissimam hispanie scipio emilianus eutit Nos ignoras esse in gnid epiaxi. epiaxi multa gnid esse nos ignoras Iuguxi condidit sissimas leges lacedemonis. lacedemonis leges sissimas iuguxi condidit. Dux fidenatum palatinus eutit castra opulentissimum tamberth. Castra opulentissimum tamberth dux fidenatum palatinus eutit. Multaque si illi oratio appositum ergo plerique principio ordinis ponit. Suppositum medio. fine verbum. ut areopagum solonis solonis primus constituit Certe diuisis ordinibus et locis locare ipsis per suum per aturum iudicio. quod qdem solo usu comparatur

Tm preceptum de adiunctis

De verbo

Qui id illud dicit apud nos dithodeo qd nos ut nos aut dm in alia oratione

De pribus ordis

De coaptatio in quod dorgen

Ut passim ut pabulum ipsum ut poma iacent passim sub arboribus
Cum ut frequenter Cum ut ubique ut cedat ei passim tamque agnitus
cedat Cum mutemur pro iudicio facit Caro Sic Omnia dubia nim fuit de uno loco ire
ad aliud et victimas segregatim opidatim proiudicatim Sic catervatim gregatim turma
tim manipulatim p Dispos catervatis p Dispos gregatis p Dispos turmatis p Dispos
manipulatis Sic
Puctim e prima
te Separatim e
peperatae p peradeo
e peradeo Dis
simulatim d e di
simulatio Ubi
e coprosc

Am vero de adiunctis que sunt velut adiectiua vbo
rum dico prius passim vbiuis loci ponenda esse vbi
demum aptius egregie visa fuerit modo in fine modo
principio modo interiecta inter vtraque; Qua in re diligenti
consilio vtendum est. Ipse vbum frequentius puemisset ad
dum ordinem; Vt fabius maximus aut alios fortitudo atque
animosque pugnabat Gaius lentulus scipione familiari
ter vtebatur. Clementissimo cesar humanitate ignosceba
tur. Cicero in libro de officiis Ne quid temere ac fortuito ingside
rate negligere atque agamus. Quinto mutio augure secuda
multum naturae de gaio lelio socero suo memoriter et iu
cunda solebat;

De ppombus

Repositores pulchre inter sibia atque adiectiua nomi
na interiacentur. Vt fecerat in agro. ornatissimo et loco
maximas ad res. hanc ob causam. iustis de causis
pessimo ex corde. petita egrediuntur. Aliaque huiusmodi ppluiad;
Nec ppones solum. sed et alia cuiusmodi praeter nunc sumemque
exempla. Maxima in re publica diligentia. magna in pontifi
cibus Incredibilis in oratore aures obseruatae. Suma in
hospitibus liberalitas atque etiam pulchrius mu
ni caso pulta nitidos duos aliquid etiamque ponit. Vt oratio
ri publice iuuat. Constantes militum animi Immania scele
ratorum hominum flagitia; Et eguso. etiam constructa ac tri
posita ore plurimum ornat Vt huius claritudo viri huius
quirites auctoritas loci

De ornatu adiectiuorum

Venuste etiam plerique adiectiua non praeponunt substantiuis
Vt tua dignitas. optima vita. Diuinum ingenium. exqui
sita doctrina. Magnum enim refert quo loco quaque dicta sit
sit. quod tetigerat beatius in his quinetarius quos in aristotele
libro ascribsit Vbi et tiro dominus et vigilia exercitum ponit
beatus autem ipse vt sua vita Etenim quatenus ad ordinis appo
sitionem spectat maximum differt quo et nomina et nomina

periculoꝰ suo ornē pferant. Multū ei interest ī
eo quod aut recto ad hanc te amēcia natiuū peperit · voluptas exercuit · fortuna seruauit An ita diuisset ad hanc te amēcia peperit natiuū · exercuit voluptas seruat fortuna Sic enī bori est sentēcie magnitudo · minq; in ea lucet id qd' si ponat. eminet · et sese voluptatibus hom̄ auidus aīmisq; pretefert Nur si cū dicat vegilius pacisq; imponē morē potuisset seruare metrū si diuisset · morēq; imponē pauci · si esset debilior sonq. nec ictu ita vsq; tam pclare vti mū opposito dicētur · qd' id ē nō est apud dialecticos; hi vero boetius;

Negatiua dō

Negatiā dictiō apte in calce ordīs pōnit. vt pstantiorem te vidi neminē Cypione clariorē in bellicis laudibus invenies neminē Ex m tulij in libro de senectute Nec sicut vulgus · sed ut eruditi solent appellare sapientē quales illi in tota grecia neminem Sed possessor an si possessio · ponat. Optimi viri diuitiae pstant viri vtq; · prudentissimi hominis cōsilium

Gerūdiua no a p gerūdius

Quid ueō pulchrius ipsi si p gerūdius que appellat vtemur gerūdiuis noibus · ac tritū est illud pstam q Veni causa amādi vtutē · Veni amāde vtutis causa Gra gerendi bella · gerendorū bellorū gra · ad amplectendā vtutē · q vna pceptio optima est arbitraq; apud marcū tuliū aliosq; eloquentes viros semp fuit obfuit;

De ortu ī latiui et anteadit

Nunc autē multa cōficiā q si diligenter adutent haud parū ornatu conducēt et eloqo; Si id m̄ imprimis animadūtendū videat. ut ei tria fuerit · anīē et gnīē et eorū medū latīm nomē · si sit id gnīē vt i' hoīē vel rei

auspicia ppū nomē. tuē clarum quēti sp gerunt. Alio
qui nō tua ordo sit. sed a vetustissimorū hōm consuetudine
aliena. Aliab cum pt alterutro coueniē. si nō sequetur
ppū nomē. Quā rem facile ex ea declarant et pstorū
autoritates quē plures marcus tullius pmo tusculanarū ssio
nū. Studium sapiēcie q phia dicat. et secto de repu.
Cōsilia actusq hōm iuē sociari q ciuitas appellat. atq
ita. Et illis sempiternis ignibus q vos sidera et stellas
nūcupat. Salustius qs illud tertiū est. Est locus in carce
quod tullianū appellat. Et illud geneq tuēabilia in exus
tis cedribus memes; ps est illud gēnatie artis vicinū qd
quidā ignari stratē arbitrant. Sed et nos aliquid ex
pferamus pclarū Ciceronis opus q cathō maior de ꝓnā
qd cathō maior dī nā nō latine pferē. Consimilit qq verbis
vestribus osulendū q q ciues sūt; ꝓditi vini ex urbis
pellendi st. q et ciuitatū permices et cūtina de cetoris;
pleruq ergo clarum cū eo agere est. quod sequū.

Illud quoq inspectandū nā cū tria existāt. quor
vnū clarum sit. frequentissime eorū duo in eusdem
casū exitu quemūq Nam vt exempli grā dicā aliqd
si quis huic sermonē tulerit. liber in quo de vtute agit
pclarū est; Concordat nāq in eodē casu ex tribus duo
illa q maioī vtilitate quieta sūt; Aliud ceterū ex
hīnoī sit. Quas misisti litras ad me. iocūde mī fuerūt;
Cū existimas demostenis ordinē. estimis c. Sermonē
quē vos audistis nō q meus clarus hī sermonis cerebrū
inuenire potuis apud veteres usum Marcus tullius de offi
ciis pō Quorū aut officiorū precepta tradūt. ea q ad pti
net ad finē bonorū; Virgilius maro in libro eneydos.
Vitē quē statuo vrā est; Terentius in andria. Post
hac qs faciet de integro comedias spectande an exige
de sint nobis pūs; Idem. ꝓlo vt placerent quas fecisset

fabulas; Item quas credis esse has. nō vere sed
impune; Atqui huiusmodi plurimū exornat;

Positiuus addim. per

Id ānōtu dignissimū t. vt cū positiū velimus cōgere noia. vt his positiū attendat; Circō m epla ad
turionē Carg eque sis et piocūdus; Item de oratore. pbū
fuisse quōti firi illi videri solent. qui in optima repu
blica cū honoribus et rerū gestarū floret gloria et tū
vite tenē cursum potuerūt;

Suplatiuus multo lōge ꝛ ꝗ

At suplatiuus multo longe et ꝗ adūbia ꝓnomi. id
sepenūō ꝓualetrū videri solet. vt lōge amātissimus
mū. multo omī fortunatissimus. Ago tibi ꝗmaximas
gtes;

Compatiuus multo l' lōge

Compatiuus vero vel multo vel longe ꝓnomi solet. vt
Justicia multo pclarior est ceteris virtutibus. Et socrates lō
ge alios ptis sapientior; Exm tuli; Quibus sit terra
multo fecūdior. Etas ia multo placet ꝗ mre mortis casibus;
Illud nequaq̄ ōmiserimus. cū enī noia sud quepia pfec
formata a greco ꝛ flexionis. et obliquos casus hmōdi
ꝗ rem sipant lti oratores frequentissima a dūs illor
quibusdā tmūtis singuī aliaꝝ declinationū noia et ge
ra observat qualia poematū enthimematū delphinus
elephantus et lampada existūt. Cuiusq a plerisq ꝛa
flexione pferūt. poema enthimema delphin elephas
lampas. hanc tu observatēq diligēt cōmēda memorie

Hīres t mi iocūditati gri

Cū autē volumus ondere aliquid nobis vl' iocūdū l' ho
nestū vl' vtile ēt. vel cōtra oppositū triste vitiosū manē
tū dūs cū verbis vtimur. sū es est substituāt quorū
illa adiectiua sūt Nā ne ab re Discedam. Hēc res m
iocūditati est. ꝗ hēc res est mihi iocūda. quid aliud fit;

de nomibus pfectis a grecis

de dūo

Tu fuerunt mihi lete gaudio · quod et aliud · gaudium mihi attulerunt; Eodemque modo seu pacto · legere dignum est rei publice · prelata urbis edificia cuiusque decori sunt · Vicia dedecori sunt viris · Tedium parium hominibus · deque ceteris ejusdi

Affico

oratione

et affico

Verbum affico et pulchrum · et late patet · Vla affico te voluptate · voluptatem tibi affero · Affico te honore · et facio honorem · et honoro te · Affico te laudibus · laudo te · Affico te probro · vituperio te · Affico te commodis · et commodi facio · Affico cadaver sepulcrum · cadaver sepelio · Affico inimicis iniuria · facio inimicis iniuriam · Atque sicut affico dolore · et idem quod doleo · Affico gaudio · gaudeo · affico verecundia · verecundor · latissimaque huius vbi vsus patet · Neque tamen lateat me affice significat disponere · hicque et plinii illud · Vna vox magno afficit · et disponit · Neque enim sine optimis causis tam lata tamque diffusa sit hoc vbi fit · Sed hoc satis ·

Tum germanum

Nec est autem ignorandum quod si duo aut plura duobus quod prato vsu venit si illa parem se habuerunt · vtique tum dictione proprium quod licuit exempto · par est in gaio lelio dectine vtius quanta est cuique viri publicis tanta est et stirpem rem et splendide dixerunt · Gaius lelius tum vtutum dectus est tum publicis tum sapiens · Idemque magna in gaio lelio et tui virtus tum etiam dectina · Gaius lelius tui laude tui rei stirpem valet · Aliud iterum exemplum · Temistocles tum ejusdem posset in vrbanis rebus · tum in bellicis negotiis viribus atque ad magnitudinem floret · Sit enim tum ordinis esse in rebus vrbanis ejusdem · quantum in bellicis rebus ad magnitudinem · ita tum germanum positum est

Et germanum

de quantitate

Sed eadem quoque vim habet germana et contrario · Eneas et ceteris iactis et alto · Idem fit eneas · tum pelagi tum terrarum laboribus pressus est · Item affirmans · et vir singulisque

et impator. aliud idem vult affirmatq; magnq; extitit
tum vir singulis tum etiam impator aliud. qp vir
ire tuitat et ingenio et iustitia pstantissimu audeo

De dicendo tum et tum

Quod si duo contraria q neq; p sue parta. sed alterum
mg; applectit alterum vero mag. ita efficiendu est vt qd
lenius coistat. locemq; primus atq; ei tum dicendi pmg.
Quod aut validius gmudq; id postea positu tum dicendi
predat. quod patefaciemq; exemplis. Ennius amat
scipione ppter qd cu doctu cognouit hoc. et insp
vir optimu Quod postremo vehementiu ad amore im
pellit. quae ita ore est instituenda Sang lenius amat
scipionem Cum ob doctrina eiq; tum ppter virtute Ita
vtq; in hac benuolentia plq momenti vel emolimentiu hb.
Atq; iterum si dicerem Cum oes fortunati sue q bti
viuit. tu p bti q omia deseruit et virtute solam applec
tunt. hos nanq; postea loes multo beatiores et qstat Si
quidus superius ia mo allata pceptoq; quib sane impl
lexerit hi maxime iccd impimis fieri pt vsurpat/ Ex q
illud. tu omibq; consulendu est. tu his q armis posit
ad impatoz qsidem confugiu. significat cu fugien
tibq; ad impatores et sese dedentibq; multo mag. qsulen
du esse: Atq; et in Cathone maiore. mirari sepe agi
bat seruola maio cathonis. cu etiam tem pstam sapie
nia. tu q illi nusq; fuerat senectq; gnus. Gaude isto cu
excellenti bono et fruere cu fortuna et gloria. tu etiam ma
et moibq; tuis. in epla p marco marcello. sed hac de re par

Marcus cathoe magne vtute mag virtute

De laude explicanda

Iam vero explicandu est. qua re quapia psonam
aut laudari aut vituperari oporteat. quod ad dicere
hominis pertinet. Nam id tripartita posse fieri cognoscimus
ex hominum ratione. Si ergo velim onde Mar. Cath.
hic magnia virtute cu verbo su eis est. ita commodissime

fiet Marcellus. Vir est magne virtutis. Mar. ca. vir est
magna virtus Mar. ca. Vir est magna virtus Plato philo
fuit philosophus ingenio. Mulier est clara moribus. claros
mores. claris moribus Vir egregia laude. egregie laud
et egregia laude Sed illud pius magis poetarum est. poste
ma vero splendidum ac publicum Aristotelis facere copia
philo exquisita doctrina. Vir acerrimo ingenio. quod
quidem ut diserte simul philosophiam maiorum significat Aristote
lem historiam facere copiam. et qui habeat exquisitam doctrinam.
atque consilii ratione. quod quidem auctoris. gravius sentire videt
noribus actionibus. Est enim velut definitio quedam. sed ea
ficta et usurpata ab eloquentissimis viris et clarissimis
oratoribus quo et nobis credendum est;

De participiis

Atque principio cum accusativi casus sepe. tum ablati
casus loca tenent infinitivi verbi. hinc Salustius illud
Iam et principia consulto. et ubi consulueris ma
ture facto. opus est; Et Therentiana miles gloriosus allo
quitur amicum pamphilum. Iam iam magis iuuentus tibi tu
rabo adductus tuus pamphilus. Quia nam illa consulto
facto iuuentus adductus consulere facere iuuenis adducere
designat. significat; verum oratores fere hisque rationibus
ablativorum casuum utuntur. accusativorum parcius;

De dicendi opus.

Et quoniam de nomine quod est opus attulimus mentionem
intelligendum est. Opus est mihi hac re. Hanc ego hac
re. sed iam ad varios casibus uagi solent. Nam etiam opus
est mihi tua opa uno casu. et tuae opae. et tuae opam.
et tua opa dicimus. Sed postremum ornatius et totum
oratorium Ceteris rationibus poete potius historiaque
utuntur. Nos autem quedam proprius ut et cognoscamus
a veteribus usurpata eisdemque utamur. quidam uero ut cog
noscamus solum. Nam opus est mihi hac re nunquam oratori;

De adiectiu et substantiui ornatu.

Quid illud. nonne pulcherrimum est. ut cum duo nomina alterum adiectiuum. substantiuum alterum eodem casu exitu proferri debeant. ut sepe contingit. quotiens aliquid adiectiuum vocetque cum mente in vim substantiuum transferamus et substantiuum id additum quod cauum loremque. Quod ut fierque eruditis ac disertis viris. ita quoque esse exemplis manifestum; Nam cum multum vtute dicturus sum. si multum vtutem ordinis loco posuero. fit multum pretiosam venustiq; multum enim pecunia est. significat multum pecuniam; plurimum virium. pluresque vires; Quid animi. esse aliquid Quid rei. esse res; Quid causae. esse causa alia itemque pmulta Sed id aduertendum est. Nam si quibus illis casibus fuerit singularibus. totam ita ordine exponere debemus singularium; Sum plibus. pluralitate; Namque exempli gratia. multum pecunie. multa pecunia singularium modo; At cum multum pecuniarum. fit multas pecunias similibus et aliorum casibus. ut multum roboris. singularitate est. plurimum virium. pluralem fitque habet;

De parum et satis

Et adubia quoque non nulla vim candem videntur et proferri vero duo hi parum et satis. Nam parum sapiens est parua sapientia; Satis virium. sufficientes vires; Her hactenus sufficiant;

De tum et et

Cum singula ita fere investigamus id ipsum dignum cognitione est. ut cum duo inuenimus sua nomina. quorum utrique epyrrethon adiiciendum sit. ut adiectum ipsum primo collocemus consequentibus substantiuis. vel tum geminatum. vel duplicatum et. pronamque verbo; Exempli causa proferatur ceremonias vba ilfficiamus et singularis vnus et imperator ppter magnam et doctorum autoritatem et orbis. sed et ppter magnam autoritatem orbis et ppter magnam autoritatem doctorum;

pclaro et miles et ciues illustribus. tum vir. tum phys-
optimus. tum patre defensor. tum gubnator. Justus et rex
et iudex; consimiliaque code mo se habent; Sed et sepe
mo ut code ornatu vnu sibi proposito. duo adiectiua aut
plura definiunt ex eo sicut q nunc constituta. Vir tum pru-
dens. tum etate temperatus; Impator et talliq et for-
tis Iudex et integer et pollens; Ornamenta cuiusq tu
multa. tum pclara; sed alia turpe quesita;

De substatuo. locu adiectiui tenere

Nos nuq et duo sibi ita se habent. vt altera omn suad
obiaq conpetuet. ar teneat. altera qi quedam obtineat
adiectiui nois locu. et eig fungat officio. quale est
vgliamu illud in primo eneydos. molemq et motes
insup alios imposuit. molestos motes; Cauendu est
ne ab honestate nuq discedamus. pmde ar diserti
cauendu est ne a natli honestate discedamus; Sed no
tibi br sint; Sed ne qsi historia texens diuendo se
tam rectam. ita quesq patefecerit. vt sese in sorte
quedam obtulerint; hic tangit sexta figura endiadis
hus sicu qm sbm nomen p adiectio. vel adiectiu p sbio
cgnio ponit. vt ibi. Arma virq q cano virtutesq virob
aut tanti media belli Virgilius in primo eneydos. arma
id virid et vtuosos viros;

De ultimis supmis

Ceterum no ignores (vt npe arbitror) extrina supma
pleraq ac venuste significe geruidia atq tasq. ad. oculos
posita vt sit res difficilis creditu. ad credendu; mabi-
lis visu. ad videndu; iocunda auditu. ad audiendu; suaui
is gustu. ad gustandu; pmulta qsimilia ac pari
mo se habent;

De suplatuo

Ner id te amice lateat. vt cu fuerit suplatiu qdpiam
durius asperiusq et suplatiue significandu sit. vt pro
suplatiuo suu positiu efferamus; et ei suplatiu aptiq

apponamus adubium: Nam maxime memorabile factum est memorabilissimum factum; maxime rari genus hominum rarissimum genus hominum; Sic admodum et impimis adducta positum. vim ferme candem habet;

admodum
impimis

De laude mediocriter explicanda.

Id neque silencio preterierim. ut si quis (si virtutem habeat) velim mediocriter laudare: dicam pericles (exempli causa) virtute prestans. preps erat athenis. etiam vel quia multa preclara gesserit; Sim velim vehementer ac plurimum laudare. adiciam laudem vel tanquam laudatoris. in gratiam casu restituam: Pericles (eisdem exemplis agam) virtutis gloria prestans athenis claruit; Temistocles rebus gestis floruit; Temistocles rerum gestarum laude emicuit; Sic quoque magnus anthonius prestabat eloquencia. mediocriter laudat ac frequenter; Lucius crassus eloquencie gloria floruit vehementissime laudatur; Sed tu cetera ingenii tui bonitate deducito

De adiectiuo et substantiuo

De genitiuo casu

Quoties nota (quod rare quisque existat grammaticus scruis) pluralis et singularis numerus genetivus. videmus vicinioris virgilius in primo eneydos. hi illius arma. hic curribus fuit. non autem fuerunt Therencius in andria. Amantium ire. amoris redintegratio est; Tua fortuna: delicie mee sunt; hostes eorum quoque exercitus preabat. atque ita observatur. quod idem fit in diversis generibus. Nam sive masculinum sive femininum. vicinioris respondemus; Vir et mulier optima venit. Intelligitur namque optimum esse virum et optimam esse mulierem qui veniat; Verum si plus nunc velimus poni. ad masculinum transgressum est; Vir et mulier leti preabant. Alexander et olimpias clari exiterunt;

olimphias et eorum fuerunt alexandri magni

Ope participii est

Ope participii est. hic modo utile esse. modo necessarium. modo iocundum et. modo laudabile et. Atque his hominibus id noscit veteres usurpabant. Exempli gratia. Ope participii est. libertinorum homines studia rogiosa. libro quoque inscriptum in

bathelma; Therencius in andria / O pe pater est audire
mente eorum qui iam mihi se fingunt fallaciam;

De verbo firmu

Firmu quapiam re. est fructus sue utilitate vel voluptate exempe l' propter ex ea re. Vt tu dixerit quis. odio fuor. aliud. mea e eqm firmu 2o libro de inventione;

Pre se fere

Pre se fere aliquid. est respnd tyre. aliquid qbusq ostende. et quoda modo qsiti. vt marcus catho pse fert frugalitate. humanitate pse fert lelius. Aliud. effectiones quide iuno pspicua solet pse ferre l' gerere quecuram;

Rationem tyre

Ratione tyre. est respnd tyre. sed vt plamq explona. tyre ratione aliqu rei. est rem qsideare; vt habeo ratione leni tpis. pronatu. Et cum ea omia ratione complecti et tcm sideare; hanc rem mente animoq complector. est hanc rem qsidero et volvo; complecto

In animo esse

In animo est. significat in animo tneo; Et animq mi e de e volao. nobis erat in aio ratione ad tesare mitte; Certu e mihi. e deliberaui et decreui;

Psequor

Psequor te honore. est te honoro; psequor te laude. est te laudo; Psequor te pbro e. te vitupero. Psequor te amore. e amo te; psequor te odio. est odio te habeo;

Bene meritus

Bene meritus sum de re publica. e. beneficia in illa retulu; Bene merentes de amicis. e. conferentes e amicos beneficia;

Eque atq

Ac eque. p ita. ac vl' p atq pro ut vl' ass ornatissime pomt; Exm e. eq te laudo atq; ratione. i. te sicut ratione laudo; ac

Haud et secus

Haud pro non. secus. p alit. in eadem orde ve mutte se hnt. haud secus sentio atq tu. i. ita sentio sicut tu et non aliter;

De oratione pro positione

Non numquam et pulchre oratio pro positione ponitur: ut Alexander Macedo corpus habebat imberbius: quod imberbius significat; Datari vehementius in scelere mixtum: quod est vehementer;

De verbo do

Do tibi hanc rem pro re: vitupero te de hac re. Do crimini: crimori; Do laudi: laudo;

De verborum modis et tempo

Ed ne illud quidem negligendum est: nam subiunctiuus modus pro indicatiuo: et illius tempora: pro huius temporibus minime haud illepide ponuntur; Vt velim pro volo; gerere: pro gerebam; Dixerim: pro dixi; ferissem: pro ferera; gratifuerit: pro gratifuit erit; fererus: pro ferres; Id omnino multo ornatissimum est: si opportunis locis agatur; quod vbi fiet: pectori aures praebere tenebunt; Quid obrem exercitatio adhibenda est non mediocre: quoniam omnium magistrorum praecepta superat: quod si quis moueat gracilis lectio: ei quod modo exemplificatum est non difficile persuadetur; Vnde oratio vsus est arbitrium et norma dicendi;

Partim homo

Partim homo venerunt per se dicatur: etiam aulogellio teste: et est idem quod pro homine: et quidam homines; Nam partim in hoc loco adiunctum est: neque mutatur secundum casus: Sic et cum parti hominum dici per: et quibusdam hominibus: et quasi quadam pars hominum; Illud: nationes parti vi parti voluntate consenserunt: libro etiam ad herennium; hoc tamen est splendidius cum in ordine iterum fuerit adiectum: Vt est illud marci tulli: epistolis iam quidem venerunt: partim te superbum esse dicunt quod nihil respondeas: partim gratiosum quod male respondeas; Et quidem ciuitatibus prosunt: partim nobiles sunt: partim populares;

Decimus quisque millesimo quisque

Id etiam optimum cognitu: quoniam decimus quisque est vnus de nummo denario; Millesimus quisque est vnus de nummo millenario; hinc est illud caesaris in commentariis: Cognosset non decimum quemque esse relictum militem sine vulnere: quo exemplo vti pul

l'reliquum

Quotusquisq

ctus est;

Quotusquisq homo. id est qui homines; quotusquisq miles. id est militis;

per q̃

Perq̃ una die dutaxat pulcherrime positis notis ad
iungit. Vt perq̃ docti phis; pq̃ tuis amicis; p valde diu;

de aliis

Quid illud. nonne lepidissime vsurpand. vt in ordine
eadem iterū aliis vsurpand. locū optineat modo adubij;
Et aliis ponit. etia pro alit; Etia cū pib. vt de hō aliis di
cens. a pe; Et quale esset si quis dicat. omnes homines no
ne eusdē fere nati sunt ingenij aliis aliis videntur aliis vero
lacrimat; omnes item cives. aliis boni aliis mali. nūq̃
eisdem sunt moribus; de ire

Marco antho nius iuit in castra multipharia dicit.
marco antho nius castra petiuit; In castra profectus est; Se
ad castra contulit; Se in castra recepit; se ad castra produxit;
Virgilius Turnus castra petit magna comitante catervā;
Antho nius cum equitibus hora nocte etia se in castra sua de
p pit;

de habe viginti annos

Hic hz viginti annos. qd veteres qsuetudine dicūt non pe
degerant opinione; alij sēs tōmbus dicūt. hic vigesimū
annū agit; vigesimū etate annū degit; Est viginti annos
natus; Viginti annos cū natus; Sed hō postremū magis
oratōis quemit Vn. Eneas. Qui vigesimū natus annū ca
amoris multū pegit facinus;

laborat in eloquēcia

Cicero laborat in eloquēcia; Cicero operam in eloquēcia
ponit; Dat eloquētie operam; Etatem in eloquēcia consu
mit; Tempus in eloquēcia conteritur; In studiū eloquētie
incubit; Et alia deinde pro tuo iudicio;

habeo

Habeo hanc rem in memoria; non mihi vsitatū dicūt. et
habeo siue teneo hanc rem in memoria; Teneo hanc rem me
moria; huius rei memoriā habeo;

multimodis
multimode
multipharia
multipliciter

de ordi
venui
Iuit
castra

obliuiscor hoc rei

Obliuiscor voluptatis vel cuiuscuq; alterius rei; voluptatibus me capit obliuio; Et sic idem vbi cum ceteris nominibus mutatur. Diuisa fit ossili orone. Vt capit me concretis cum tarde; Capit me homo odium; Virgilius rus mollit; Cum tarde habet pulchre dicit;

teneo et contineo

Etiam teneo seu contineo vbi vti pulchrum est; Virgilius urbem sese continet; Tenet sese in urbe;

de excellencia

Si quis velit ordine alicui rem aliam antecellere et vel illam valde venuste dicitur; vel per actum preposita pre vel cum ablto preposita pre ponere. vt cesar vel alios pollebat rebus bellicis. pulcherrime dicit; Cesar pre ceteros vel alios rebus bellicis pollebat. vel per ceteris pollebat;

habere facilem morem

Ielius habet facilem morem vel facile nam Oratius est ingenio nato. facili nato ingenio. vel facillimis moribus. Scipio affectus nato et tristi ingenio; et de aliis similiter;

valeo polleo

Valeo et polleo vbi. et splendida sunt et latissime patent. In ablto cum iungitur hoc pacto. Aurelius augustus plurimum ingenio valuit; Iperides ingenii bonitate Mithridates memoria; Marcus cathos eloquentia plurimum auctoritate pollebat;

Clareo floreo

Ut clareo et floreo vbi eadem fere ratione se habent;

possum et valeo

Ego apud dominum cesarem multum sum possum sum valeo ornate et splendide dicitur. apud dominum cesarem plurimum mea valet auctoritas; Hortensius multum potens est in senatu. ornatius. multum hortensius in senatu valet auctoritas: q potissimum significat ea opinione. q et apud hominis et alios vbi potentia. q vulgo attributa consuetudine. reputatio mutuo patet;

Est mihi apud te fides

Ceterum illud pbellum est. est michi apud te fides. id est

tu adhibes m̄ fidem; Quod e acturatq adutendu: Nam
plerusq solet sinn es est dto uuctu: significare hre et
possidere quodam mo: Ut est mihi pecunia; Est estari
magnal ptas: Illud designauit, me pecunia hre. hoc ueo
estat hre magna ptatem; Cuius structionis crebro apud
priscos et disertos uiros obseruat est;

Recordor

Ego recordor hanc rem. potius q̄ huius rei: dicat. Ac
idem dicit. huiq rei subit me recordatio; hec res michi in me
tem uenit. mihi occurrit uel mihi succurrit. quod postri
mum usitate dicit. sed magis prae dicit in mente uenit;

Festo amicello

Festo et amicello q̄ uenuste personat uerba. alias dico
alios actusatio pulcherrime uiguit;

De sinonimis uerbis

Sepe mihi quoq uerba sinonima q̄ appellat. pmorum
verborum a quibus originem. significationem dimit. presertim
si prima illa asperiora fuerint. ut questo pro conqueror.
mastico pro manco. Imperito p impeto. Amplexor pro am
plector. et alia item pene innumerabilia. si qn̄ ubi asperitas
illa ostingat. qd eruditorum iudicio deteliq mq; de pro de

De prae de

De verbis adiecta prepositio. persepe oratiam mutat. sicut
Ut prior et deprior oratia sunt. hortor item et dehortor;
quibus in eisdem nominibus auget potius q̄ eum immutat;
quidq. deuorat an̄ prior subito telluris hiatu; dis q̄ nuq̄ idem efficit
Ut suadeo dissuadeo

De ex et de

Ex et de opposite uehemet amplificat. Ut exoro. qd
ab ex et oro deductum est. significat impetrare; Theredq
mandria. gnatam ut det oro. precq id exoro; Sic et sua
deo fit oratoribus uel oratorum officium. qd e bene dico. atq persua
deo bene dicere significat. q̄ e oratoribus uel oratorum finis. idem
impero atq obtineo; Vtq et crebre omnia p altera ponuntur.
non solum suadeo. sed etiam persuadeo; Sic facio et perficio
explicata sunt;

Plurimum etiam oratione ac sermone exornat adiunctio.
si modo ipsaque adiunctiua indicatiuo iungatur. quod obiicit marcus
cicero seruatuit. aliique doctissimi. si huiusce rei sit. Quoque te antea
diligebam. nunc tamen ob singulare tuum studium obseruo. eiusque
vehementer admiror;

Prosequere legendo. Nam ita sit. quod quoque sibi inuicem
ordine iungitur. quoque primum ac leuius est diligo postremum
admiror. quod vehementer ac praecipue est. et eorum medium obseruo
quod est verior et solo. Ex quo obseruantia reuerentiam significat;
Sed iterum aliud exemplum. Quamquam nisi sint omnes amicorum
iucundae res. tuae tamen iucundissimae fuere; Sed et pro tamen.
sed quanuis raro collocamus; Vt Quamquam michi autem hac
erat. sed mihi profecto est carissimum;

Adhuc illa duo pro puenusta deducit oratione sibi inuicem
respondentia. quorum alterum. non solum. non modo. non tantum
alterum est. sed etiam. verum etiam. tota eius posita quoque et aliqui
intellectu; Quorum etiam exemplum subiectum. Hic ergo res
non solum grata est mihi. sed etiam iucunda; marcus antonius
non modo eam circumiuit. verum etiam postea prius; Marcus
tullius non tantum magnum valebat. sed utique quoque pollebat
plurimum; Alexander non solum reliquum orbem subegit. ve-
rum etiam ipsum quoque in romanum imperium cogitabat attingere;

Et sic tam et quam. cum sit sibi prius respondet; Vt tam cara
michi prima est. quam tua iucunda vita; Sed facile tuae hae intelli-
gites;

Peo autem quoque ceteri exprimere consueuerunt pronomina additis
vel mea vel te syllabicis adiectionibus. cicero porro id efficit
hoc pronomen. ipse. ipsa. ipsum. et illarum fere adiectionum locum
obtinet; Vt ego ipse magis quam ego mea. tu ipse. ille ipse.
nos ipsi. illi ipsi. Vt nunquam scribendum sit; Non virgilius
in bucolicis Tuae ego peco; Aliaque adiectio pulchra. meam
ipse cogitassem et hoc vt mecum sit vna die Ire me cum ipse

omnerem. et hoc tu sint due dictiones;

Tu mihi familiaris es; Ego te utor familiariter; Tu mihi amicus es; Ego te amico utor; Tu mi magister es. ornatus dn. ego magistro utor; Ego tecum sirquetes versor sirquetes mi tecum est gsuetudo. quod sepe qusadem significat; habeo tecum magnam amicitiam. magna mi tecum est amicitia; Et item alia pmulta. Vt sint mi cum omnibus malis virus inimicie; nam rationis diversitas inimicie pti nuo ipsi singulari;

Sed neutra vox ac potissimum in gpatuis nominibus tu feminam tum masculam reddit. Vt nihil est hoc hoc aliud melius; fere est idem. nullus est homo hoc homine melior. nihil hac vegine est formosius. quasi idem nulla est vegio hac vegine formosior; Et in ceteris aliquam gsimilitudinem;

Munus p officio ornatissime dicatur. Vt tuos et amici munus. i. amici officium; fungor boni viri munere. i. facio boni viri officium;

Sed et pteris pti nuo gsimile hy significatoes; vt mea pteris sunt. i. meum officium est. vel pteriet ad me;

Tuneo vbum etsi sepe significet pudeo. vt tantum ita est legeporniate tamen aliquo iudicio p vitio et fugio vsurpant eloquentes viri. Vt turpes viri ingenui cauent mores;

Atque etiam meum rectius atque vsitatius aliquo iudicat. qm gtio; Vt meum platonis sententiam; Dn vergilio in bucolice. modo me mim si verba tenerem; Nec mirum si in his aliquo solute st omnibus vergilii maronis affirmationem. quae non solum poetam esse eruditum. sed etiam rethorice arte vbique seruatissimum fuisse ostendit;

Euitet me quod significet. notissimum est. sed et p parum videtur vsurpat oratores et pstantes doctrina viri; Vt qd ita fieri pemitat. i. parum videtur;

Sic etiam varro pstepe ōm variis structionibus positis haud eandem dimet fōnis vim. vt varro huic rei. et aliis do huic rei; Et varro hac re. et hac re sit variis; Et id quidem ornatissimum. vt bonis viris dant opam. vt pturi barbari parent. et liberi sint et varii;

Animaduto id et. fere id video. et quadamō intelligo. At animaduto cū varro structurā ad vel in pposita. idē sibi vult qd' pumo; Vt spencippus adimaduit in seruum platonis. est. punit platonis seruum; ex quo animaduso punitionis quandam nouitatē significat;

Atq; refero t' hanc rem. est. tibi narro hanc rem; refero ad senatum. refero ad pplm hanc rem. est. et. pono hanc rem in gsultatōē vel pplī vel senatus. q vsus eius vi apud historiarū scriptores frequentissimus est;

Quod varii quoq casus eidem verbo pstepe uicti. magnum ar longe aduersam vim habeat; Vt do bauulo ad cesarem litras. nam dmt bauulo deferendi. vt cesari reddat. ad quem mittit litē. cas ergo legit cesar. bauulus velud tabellarius eas dā defert. sla q fert litras solet tabellarius vel bauulus appellari Verum ne quid huius mutē ignoretis dare litras. significat sibi sine mutē illas litras;

Ser te fugiat q pro epla dicimus litras plī mō. nec obstat pcta assuetudo. Vt ibi legis a rapta briseide litas venit. Et q pro una epla dicimus vnas litras. Sla id no cū tudpter solū flectut. plēm q dimet mim; Vt vnc mipcu vnc pugc. vna mema. sed ut ad ppositū dicamus. p duabus eplis dicimus. binas litras. no autē duas; pro tribus eplis tinas litras; no autē tres; Pro quatuor eplis. quinas litras; Et q de inceps consili tē;

Infinita oro p quietā pulchra est. vt volo te ad me

sch̃ · cupio te athenas p̃ficisci · vt id thereciam · quod fa
ce in hac re te velim · h̃t em̃ quod velim · qd̃ tu in hac
re facias · Velim oēs cives vnanimes esse · q̃ vnanimes sint
et concordes ; Sed hoc t̃ sit rōtinnig vbi nullū sit am
biguū · id ē amphibologia sermonis disc̃rimē · neq̃ em̃
neq̃ em̃ ōino certū sit · si quis dicat · Volo te me amare ·
quis plerq̃ id suppōnis locū habeat · q̃ infinitū libri in
mediaria p̃tesserit · Vt puta te pirū romanos vincere posse
id ē certo q̃ romani pmit pirū vincere ; Sed illud p̃ipue
caueat orator · et qd̃ mō p̃ceptū cad̃ de quietia atq̃ infinitū
ōrē · p̃ipue in absō verbis · vel vbi alter casū adiecta
fuerit p̃positio · seruandū sit · Vt volo te ad me venire ;

Ex vl'e p̃ōēs · p̃ a vl'ab et sepe et ornate ponuntur · Vt
audiui ex maioribus meis · p̃ a maioribus ; Accipi e tuo patre · l'
cā de tuo p̃re ; Quero ex te · i · a te · qd̃ est te consulo et mēto
go · qd̃ adute atq̃ vsui trade ;

Pro ornate pōnt̃ loco in et secundū p̃positiōnē · Vt
pro nostris · i · in nostris ; p̃ tribunali · i · in tribunali ; et
alia p̃ vibus tuis · i · fm vires tuas ; & p̃ tui ingenii bonitate ;
& pro virili tua audacia · l' audencia ; et ḡsilia ;

Sub gra · auferiam aut diminute significat · vt subi
ūmir me p̃mēno · i · clam atq̃ ōculte · subirascor t̃ · qd̃ ē
paru irascor ; p̃mēno fuit seruus multis ēssōnis vt her
apud therencium ;

Morē gerere · pernatū libīd · complacere h̃t · atq̃ obse
quiū dn̄i moriger · vel morigerus · ratū · qd̃ a morose · qd̃
difficile significat a morato moueri · qd̃ instituto pluimum
differt · Item ero t̃ morigerus · videas tu qd̃ postulet ;

Consequor · pro exp̃mo putthere · mū est ; Vt non
possim vobis consequi · i · vobis exprime ; l'rīs ḡsequi · i ·
rīs exp̃me l' explicare ;

Metuo ac timeo vba · aliqn multis casibus ingrit; Vt metuit ticero a publico adic sibi et mi piculu; Timeo ne abs te morte · Timeo mihi abs te morte · non nuq abponit · p dno soli dicta · Vt metuo pamphilo · pamphili vite timeo · sed h' etia est poetiq vsq; Eodem mo dic de li vereor crib

Quado p efficacior · ornatu vsitatuq est · Vt tacito cuasit eloquentissimo; Aristoteles cuasit summo phe · fu vel effectq e summo phe; Cesar cuasit militq imperator et aliq quoq similit;

Fore · semp futurum het significacoem · et e idem q futuru esse · Marcq ticero · de orator loquens de hortensio · quem quidem ego q fido oib istis laudibus qs tu ore complexus es excellentiorem fore · id est futuru esse;

Quod int dimidiu et dimidiatu int sit · nosse pulc est est · Cu enim dimidiatu sit quasi in partes duas diuisum · et nisi aliquod diuisum sit · dimidiatu dici non pt; Dimidiu vero appellat · no q ipm diuisum sit · si qa ex dimidio l' diuiso pe altera est · no ergo rem quis dicit p sententia martelli veronis (vt ait aulq gellius in noctibq aticis) dimidiu libru legi · dimidia fabulam audiui · sed dimidiatu libru et dimidiata fabula · rem quis dixerit · Et dimidiatu qdem (exempli gtia) digitu appellamq · sed alterutra ptem dimidiu · quod accurate diligenter qs inspiciendu est;

Plurimu est q dicat nobis intelligere · que sint nomina dre ac verborum distinctio · Nam ea q res mirum in modu exornabit · atq ab oratoribq pficiqm habetur; Vt si quis nouerit · quid differat presit et interest ·

mt sese verba pulcheru ma dicat; marcy verbo publice
negociis nō solū mt fuit. sed et pfuit. Cuoz illud hr rom
te ce alicy rei. hor veō duce; Nō solū ego qfiteor (qd ē
p vm) sed etiā pfiteor. qd qde ē sponte; Et apud marcū
tullū. psepe tē gratulor. mihi gaudeo. Nā gaudem) no
bis; gtulam alys

Et ago tē gtia. qd qde ē vbis; spiffero gtia. qd est te
aut factis; Habeo gtiam. qd ē m animo; Debeo gtia.
vbi alij obligatiis vis tmit; Et aliab. ut optimud est nō
ignoruē nom drab. Vt et verberor et ornatior mtd vbda
oratio;

Hec res michi conducit. hec res m utilis est; Et qd
etiā plerudq dicant. dono tē hanc rem. pulchriis dicat
et splendidiis. dono te hac re; Vt manali corona dona
ta est; Stabmos romani gnitate donauerūt. qd z mucs
fecerūt; qd item dicūt stabmos romani m ciuitate acce pe
rūt;

Intdū nota ppē ā noē et casiu ppomt pulchriis et
venustiusq vbū presserūt m quibusdam vbis. Quale
Tū si dicat. eō ad te. et dicat potius. adeo te; et loqor
ad te. potius. alloquor te; Cedit de vita. decedit vita
Cedis ex rebus humanis. excedit vbis humanis tē de
alys;

Minus adūbud qdq; sepe significat non. nō mdq
tamē cū positū mtd. gtrale significationis ppatim de
mostrat. Vt therencianū illud. ffedria aēd fuit mlto inepta
p prudentior; et te nemo fuit mlto formosy. i. deformior
et ita de vbis aliis insimile

Cuoriā multos aut dies diemq aut ānos. p actm
casum sepe intelligimq tempo et temporis curriculū et
fē gtimud; sed p ablm significat ānoz aliqē suū dūz
mt ictio mt missio qp. quae (vt ait ornatorillā) obtrūcis

rectius aliq uti deberent si quid ad secunda fortuna
attingat; Iter est ergo si quis dixerit. Dece annos dr
militari operatus sum. ergo ita. Dece annis dedi rebus bellic
operam;

Cordi homo cuia flexibilis. cordibus cordi homi
ni (vt pstiang inqt). hi iocundi dicuntur sicut et frugi;
Sed satius mea sententia marcellus optimatus est. di
cit enim. cordi est. id est. alicui placet; Na hec res mihi cor
di est. i. placet; Theerentius in andria. tibi hec nup
tie sint cordi; (marcus tullius de pstio oratoris. assume
alius verbum. Volubilitasque cordi est. vt liuius p
he declarat tui inqt. Et quod ei magnope cordi est. in
vehementer displicet;

Tantisper (qd ausi e tam diu. ornate post se de
posit diu. (qd fere e donec) vt illud theerentii in andria
Tantisper te diu volo meum. dum qd te dignum est.
faciam; Ego tantisper magna voluptate afficior. dum
apud te viuo;

Tu mihi carus es. Ego te amo; Tu mihi iocundus es. ego te delector; Sed oblector et delector non
similiter seruantur. Na dicimus. Delectat me hec res; Sed
oblector me hac re; Oblector in hac re; Vt delectabat
societate vite mee integritas. Pitagoras sese
virtute et doctrina oblectabat. et ego me oblectorem
vel domi. qd iocunde viuo vel rure vel domi;

Fero hanc rem patienter. seu patienti animo. splendide dicitur; Ego hanc rem facile patior. modeste fero
et moderate et equo animo; Et contra hinc adubia grauiter
acerbe. egre. moleste. iniquo animo. i. hec res mi iocunda e.
hec res mihi placet. ea molesta est. displicet;

Affero tenuissimum vbum est. et quo multe locis vti
possumus. Vt secunda fortuna. i. pspera fortuna affert

in voluptate est me delectat; Adversa fortuna affert mihi
dolorem est dolet mihi; Nam dicimus nam dicimus et
hic res mihi dolet et doleo hanc rem si video vim digressa
sum; hic tue afferunt mihi admiracionem et efficiunt ut ad
miret; affert testimonium et testificatur; et cum item dippa
ar vagra est huius ubi observacio et dotrina;

Perinde

Perinde ornatissime postulat post se l'acl atque et totum
simul perinde ac vel atque habet eandem vim et tamque ut
tamillus perinde atque omni sapientissimo fuit fecerat; Et
abetia perinde ac fuit cum ruibus; et de hac re satis hic
sit hactenus

Coko

Coco non solum abtus est sed non minus premuste casu
habet autem absque pote ut coco societate tecum; Et hinc
est illud auligellii in noctibus atticis de pitagora deque
eius cohorte qui quisque familie potum eque habebat in
medium dabat et coibat societas inseparabilis; Sed et coke
nicio parto aliqui est eo ubo usus;

Mille homin

Mille homin multi hic fit milleahoiet ut mille homin
interiit hic et mille hoied interiecud; mille militum vulne
rand est id et mille militis sunt vulnerati; Idque ornatu
et oratoribus usitatud est;

Nota ordinis primus

Primus fit ordine ad nome qsequut 2d et 3d et
de interpis alia eusde rome nota; Tame multoies
cum principale significat ut hic tre ciuitate omni primus
Sepe fit optimud Sed istud postremud in raro et oratorum
usu;

Interdico

Interdico tibi hac re et non hanc rem ut interdi
co tibi aqua et igni plimis in epis carere toge uie
quibus aq et igni interdicendu est; Nunc ved ad reliq;

Neque enim nisi multo omnerum id q nomia ad mi
mu spectad in cozz plibus gremitis simopa efficimus idque

cū vsitatū sit. ad exornandū primet oronē. Vt mille
mūmū potius q̄ mūmorū. mille denariū potius q̄ dena-
riorū. tot mille argenti et de aliquib ita; Sed id m
gtib oīm nomī ꝛc de omib fiequēt efficiūt poete sed ꝓsa
scribentes ꝛ solutā oronem. noibq solid mūob et mūmos
mesuāq; significantibq; Atq; in mūorū nomibq ea
plerūq; seruamq; gsuetudinē. vt ita centenariū mūm
si qn post vigenariū duo mū ꝛmūandi sint. eorū mūor
mor predit. maior sequit; Vt h̄ c dmd et vigīti a
nob natq. duob et trigīta anob viromq. Tres et vigī
ti anob natus. tres et vigīti dies. quatuor et vigīta
anorū gsimpsi etatē; Sed vlt centenariū et vigenariū
tritā et vulgatū seruamq morem;

Quod autē duo de vigīti no mūq; diemq et duo
de trigīta. ita et duo de vigesimo. et duo de trig
simo. manifestū est. et si pmū in frequētiori est ora
torū vsu;

Quid indies. non pulcherrimq sermo est. at
significat per singulos dies et quotidie. si ad quo
dam incrēmēto. Vt tua indies crescit etatis; indies
hortes sapiūt; Stultorū hom indies augescit infa
mia; et pt indies et adūbū temporis. vel irregu
laris vocū regtes. valens tm. i. de die in diem.

In verbis tam actionē q̄ passionē significantibus
considerāt debemq varios vocū inflexus atq exqui-
ret mō his mō illis p arū iudicio vti; vt fuere p fue
rūt. amarūt pro amauerūt. videre p viderūt. vide
bere pro videberis. noram pro nouerā. triphavat p
triumphauerat; Et de aliis eodē mō; sed ne quid fiat
cōn gmatice artis preceptores et ita. puidendū est hac
via;

Cum pticula que vel increpat. i. exhortat.
Quiq; item confirmat. et quiq; me rogat. satis expla

natu est; sed nos ea pulcherrime vtimur cu dicimus
non possu: quin gestiam; non possu: quin doleam; no
possum: quin admirer; Significat eni no possu me
gtine vt no gestiam: no possu me tontine vt no doleam
et de ceteris assimilibus; Inde qui fit vt no cte. et insuper;

Quid illud nonne pclarum et pulcherrimum et vsu
lori est huic rei: Multum lori est gaudio: Plurimum lori
et tranquillitati Et theerentius in andria Nihil lori
est segnicie neq; sordie; Significat eni hi omia vel
oportet nos letari: vel tranquillos ee: vel voluptate
affici vel no negligentes aut segnes ee vt de aliis;

Nonnulla vero duo nomina sive pte adiecta sive non
vnum adverbium vnum tenent: Vt magnope l magno ope
p valde: maxime pro maximo ope: p plurimum; ma
ore in modum: p maxime: in modum pro mirabiliter;
Et pnt ea Deones gte vel potius irregulares vocari con
gtes p vnis dionibus posite;

Sed abltum casus sive tempo tmporis sive sine co
vnn habet adubium: Vt mp'mis i principio et pertim et
id gri dicunt: atq; adubium ipm si ita appellandum est:
pornate nominibus iungit: Vt ipmis sapiens: i pmis eruditus;

Sed ne a proposito digrediar: paucis mt dim pro
paucis ponit: multis pro multum; Verum hoc alio loco
oportunius;

Ille ctam modum optimum est: vt si quis dicturus sit
quepiam hic aliquem magistratum seu honorem seu imperium
vt ex noie honoris eius dem acta casus: et gesta gestis
pulcherrima constituat ordinem hoc pacto qd oratori
est sitque his libris; hoc pacto hi est vnus consul

Rome consulem gerit; hic est prior. prore gerit; et alia huiusmodi; Ad hos enim viros rerum cura et administratio pertinet;

Usitata est et pulcherrima sermonis ratio. ut genitiuus aliorum dicendi ponitur inter. significat tempus impositum subuenit modi. vel alterius modi. et dum periculum. Ut mihi ambulandum hostes offendi. hic est dum ambularem Inter legendum videbar. i. dum legerem et pro varietate personarum ita exponendum est. vni modo explicauimus. hinc seruus in bucolicis vnguis. mihi legendum rem mihi legendum. idem dum agis. et honesta loquutio est. et si dicamus mihi cenandum hoc sum loquutus. Inter cenandum in eum sermonem incidimus

In p erga et cenam p tempus pulcherrima et acuta posita; Ut meum in te animum. meum in te benuolentiam ibi enim est erga Juuenalis inuehit in veronem vel domitianum. tertio habuit ordinem in barbarum ibi enim in significat tempus;

Aprime pro valde. res apponit nominibus. quemadmodum de imprimis res dictum est. ut vir aprime nobilis. vir aprime utilis. et ita de aliis. Cherinus. aprime est utile in vita. ne quid minus

Res nomen latum diffusum est. sed eo pulcherrime vtimur adiectis possessiuis nominibus. sed pluribus modis. Ut tum dicit res bellica. res domestica res publica. res vxoria. res familiaris. res militaris. et de similibus plurimis ubi alia fiat institutio;

Festolor verbum quod poete plerumque inuenit. cicero permiscuit dicto. Multa sunt verbi quibus pro eandem significantia. passiua voce vtimur. et actiua; de quibus et festolor. sed vt omittam pene innumerabilia. cicero frequenter in his duobus modis actiua. modo passiua voce vsurpant. assentio et assentior obiectionibus eadem forma. et impartio et impartior; in ceteris autem id fit multo rarius;

Oppidum ad res publicas pertinentia vel bonum quod gerunt dicuntur

Assentio assentior

Quidam adubia sunt q̃ in epl̃is ꝗ̃ maxime cognouit
sicut predicem ꝗ̃primum: pro cito et confestim; Et item postri
die qd̃ kalendarum ignaru. et grammatice artis exptes. exponunt
post dies duos. sed tu ne ita ductus eode errore. credas postri
die significare. postero die. et eo pacto marcus tullius accipit
et alij eruditissimi viri;

Usu venit. ornatissime pomp. p contingit. Usurpatio
autem et usurpare no ita intelligi debet. sicut iuris stulti
dicunt. sed vsurpatores oratores frequenter usum vocant. et
usurpare. hanc frequenti usu;

Her res me deficiat. i. delinquat. et desint mihi hec res; Et
deficiat me dies. vita ꝗ̃primum mortales deficiat: Sed deficiat
hanc tr magis poetica est;

Ar si quis multa referre velit. p pore ponat pmum
vel pmo vtq̃ cum est in usu; p secundo. deinde vel 2o
loco; p 3o. tum vl 3o loco; pro 4to. qd̃ pterea adhc
vel pterea vel 4to loco; In calce. postremum vel postremo:
Sit ergo huiusmodi exm. Tria sunt q̃ mihi magnam vo
luptate afferunt. pmum cum qd̃ optimum amicum nactus sum.
Deinde autem q̃ singularem tuam erga me semp testificatus
benuolentiam. postremum ideo q̃ te meoluumen esse intellexi;

Qua in re id̃ adiudicandum est q̃ 3b meminimus quot
nones ieo atq̃ vsitato ordine q̃ sint. aut. cum. vero. sed
tu pt ac multa plura cum facile cognoscere. si accedens scp
ta. et imprimis eius epl̃as lectitabis;

Memorie pditum est significat. scptum est; multa enim
talia ornatissime vsurpantur varijs tamen significationib
vt memorie tradit. sed hec sufficiunt;

Mandare litis. mandare scriptis. mandare litteris mo
nimentis. quorum fere omnium eadem vis est. i. litis vel digit

sed mandare memorie. aliud videtur sibi velle;

Sunt autem ea quæ in oratoribus legendis sint putanda omittamus. intelligendum est. quædam nomina secundum declinationes. et tam numeri quam casuum singulares habent similes per tum si tertiis pluralibus in ibus exierint. cum frequenter accusativus pluralis in is terminari soleat. raro in es apud oratores; ut omnes pro omnes ut apud salustium omnes homines quæ sese ut mortalis pro mortales. manes pro manes; Et ut nec tristatur pestiferum in res et in nes terminata. ut frontes pro frontes. partes pro partes. In reliquis rarius id fit quæ est poetarum vena. Omnis salustius omnis quæ sese studet reterris animalibus pastare. quod adhuc nec his usus. Theuticus omnis res gaudere oportere Vigilius in quinto eneidos equasque magis fessas epulæ dimittere mamis;

Fallo verbum tritum est apud accionem. ut fallit me hercules. dicimus fallit te spes. fefellit te opinio. quod est frustrari;

Missum facere. est dimittere. et venustum et ornatum est Nam missam hanc rem facio. significat dimitto illam;

Adhuc autem in eadem oratione duæ hæc particulæ. ne et quidem. pulcherrime sunt. si quis rem fecerit illis usus; Nam ut ponuntur. semper aliquid demitur est. aut id mente capiuntur; ut ne audivi quidem. quidem significat omnem. exemplum non solum non vidi. sed neque audivi quidem Item aliud exemplum phie studia democritus non modo non metimittit sed neque dimittit quidem; Remittere natque phiam. est dimittere philosophari;

Sed quoque ea adhibenda diligentia est. quæ singula pluribus pomina præsertim sine copulatione. qui articulus est ut si idem significare videantur. quod vehementius quippe magis loquitur

m alte: vt tua vtq laudanda pbandaq; nā pbac est
magis qd fit amim iudicio; sngtātq diligēdā amacē tolē
debemq; pbatissmos viros oēs homines vezent obstet
uas admirāt; q turpia obscena fēda sūt et tetra: ea
fugē et aspernāc debemq; et de sngulis aliis

Sed m his qs ordo quādā spectandq est. qp si tria
sunt quez duo ptes aliquā significant. tertiū sit cōmunmq
id pfecto debet plerūq; m fine tollerāt. nisi se habuerit
quodā gnis modi tūc em eō fit. qd mūc lūdo. ac pspicue
patefiero ac porus qdem cēm qt. vt dis in adpiscēda
vtute cura opa diligentia ponēda ē. est em cura solus ami
mi. opēa corporis. diligentia vtrūq; complectit; Jte plu
rimū m re pu. industrie laboris qbus ponēdā ē; Alios
cōsilio. viribq. opa adiuuāc debemq; Altera vero cēa sūt.
nō sūt p se res qmodo expendende: Diuitie voluptates
honores. Cōmodū em gnis locū detinet tuq spes sūt
multe. puta quas mō mānumq;

Atq item cētalia qqq boues equi leones bonū videt
appetē; sed vtrūq; qualiū se habet. si multa sūt. qd maxi
mū ē pōm det in fine. ita vero ad alia;

Multorūm gemmatio in qbusdā tam nouis qs dis
ubris. tanti valet quanti id nomē semel et cūq; vt qq.
p quicūq. qd qd p qdcūq. aliqualis pro aliscūq. vt vt.
p vtrūq. vbi vbi pro vbicūq. quoquo pro quocūq.
qn qn. pro qncūq; et id adhuc diligentius. nā se penuo
id apud oratores si legeris mirēmur;

Accedit. pro addit qs vsitatū tam pulchrū videri
det. vm et accessio. addiscē hēt. vt accedat m ad meas
miserias dolor. r addit; Ad ceteras meas miserias ho
malū accessit; Cēo libro sēo epla. huc accedit. adhuc
q addit;

Confido nō sicut qdam arbitrant nescio q̄ pacto asserun-
tur · sed uīgt aliās dīo · aliās ablīo casui · et hīs potissi-
mū versat aīm spectat · Vt confido tua bīuk · tua hua
nitate · tuo consilio · prio qfido ingemo · et ut de alīs huīc
mōi paru formit faciendū est · de dīo q̄ supsedendū ē;

Credo q̄ cōmitto · ornatissimū est · Vt credo t' mea con-
silia · credo tibi grande pecuniā; Nā grande adiectiū nō
pbē vel etati quemit vel pecunie · Ex̄m de pecunia suppo-
sumq · Hic grandior nestor videt qd ē nestore anteduc
etate · Vt hīs ē grandīs natu · grandissimq natu · p̄t grā
deuū hominem atq admodū senem;

Et quia de natu mensio fta est · maior natu · ornatissi
me dicit p̄t senorem · sicut minor natu p̄t minorē;

Insuper haud elepida sit mi posita nō munēs m ore
atq mi ficta parenthesis; Vt dedisti ad me (que mea
fama voluptas suauissimas lras · Scl velim ex te
(ea nāq amicoz qsuetudo ē) quid mup in athenis causa
egerit; Omes amicos (ni fallor) plurimū admiratis et
ita demū qpostulante nrām orōnē eiūmōi mi posito
mihi aplgamq;

Hēc res apud me pribuit · fere p̄t ad aures puenit et
noticia huīc rei habeo · nō autē sic pribuit;

Nescio · hanc rem ignoro · preit me · fugit me · latet
me · huīmōi rei nescius sum · hēc res scientia mea fugit ·
et si q̄ sit alia idem significat; Vt hīc rei ignarus sū;

Hoc reliquū est · et hoc restat · pulchre et magno cū
ornatu idem significat; Ex̄m est · omia t' et natura et
fortuna pbuit l' tribuit · Reliquū est ut laudabilis et
bīi viuas;

Rumor est. id est. vulgo agnitu est. et communis dicitur
et ornatu est sermo; Theremig rumor e meu gnatu
amat;

Accipere p audire et cognosce. pvenuste dicit. Vt
accepi rumoribus. quoz est incertu autor; Accepi hom fa
ma q incerto agnent autore; Accepi nuciis. qd nuntius ad
me venisit. et q mittit affert. Accepi lib quas plerq
ab amice accepimus. et aliis item similibus locis;

pronomibus articulis demostrativis usuerunt ora
tores addere. adiectione in his casibus qui in s terminant
euphonie causa. Vt histe. hoste. haste p his hos has;

Sepe ppositio q prom solet. postponit et eadem sinta
manet. Et in quibusda quide pp accidit q sunt. mecu. secu.
tecu. nobiscu. vobiscu. In q'busdam autem non semp Vt
qui cu. quocu. quibucu. te ppter. ac te ppter. et ppter
te. idem significant. et q'buscu. i. cu quibus et in his po
tissimu ea ppositionis translatio fit. q mo emaium;

Clam plerq ppo est. et non nunq adubiu. sed ora
tores ppos potius accipiunt. sive adiungat ablativo vti
pstriang sentit. sive acco. qd optimat Donatus Vt clam
me pferto est. i me nesciente;

Coram cu accentu in pnol silba ppo est. qd significat
nemo est q nesciat; Cum accentu in vltima sil
sillaba adubiu pulcherrimu est. hi vt ita dicam pri
opalis. quo frequentissime docti vtunt viri. Vt cpd
matrem tuam l'ciceronem Cupio tecu coram loqui. et coram
tecu loquar;

Multa adubia in J. existentia erat in ipis epistol'
pulcherrima sunt. Sed hec imprimis. iuxi. vesperi.

belli domi; multa m o em vt sero · postremo · qsulto
falso · merito · modo · retrū vero m eod exitu desmeria
haud m frequenti sunt oratorū vsu; In v vero no ntbro
sit vt diu · cuiq significancia manifesta ē. Int diu qd
quasi est int medie diei tempois spacū · et noctu p nor
te vt diu noctuq dicimus;

Nullus aut no nūq p non pfectum · sū est · est · verbo
adiuncto; vt nullq est · r no est; nullq sum int nos; res
publica nulla est · quasi no est · et extincta est;

Presto sum · ht assum et fere apparco · et idem adiubū
eiusdem vbi mois obq ar tribq pvenuste connectiturī
eadem qua possumq mo significancia · vt psto mihi fu
it strūq tuus vrbem ingredienti;

Licet mihi et bonū virū · et licet m esse bono viro
vtriusq latine · ar vsitate dicit · sed illud posterius magis
oratoris est;

Denuncio verbis tis pulcherrimis est · tis perpue cplis
quent · ht aute denuncio · obligo; et denuntius est · obligatus
Sicut et sepe obnoxius · qd no solū tuto mes significat
qd notū est · sed etiā denuntiū;

Collocare · apud aliquē beneficiū · est · beneficiū ali
cui facere; vt apud gyrcos viros beneficiū collocasti · qd
ē gyrcis viris beneficiū fecisti;

Gratificor tibi hāc item · pplace vsurpat · et dicit ·
p gtiā facio · Et indulgeo vīm est sane aprissimū et sple
didi ornatq · qd et diū indulgēt · et significat do operā
Atq ita coponit · vt hic nimio somno indulget · r nimis
dormit · nimio cibo indulget · r nimis comedit · nimio
potū indulget · r nimis bibit · et de aliis qsilī pcto
to; Indulgere aute et qsi concedere · et ē vbū luxuriō

sam ãndam designas clemẽtiam · et indulgẽtiam parcẽte
appellamq; de leuiori ergo filios ingemo ad ab ignosco
plurimum differt · Est enim ignosco · pro · do veniam · siue excu
satio hoc; Ignosco ergo tibi (exempli gratia) si quid ad
mysteriis sceleris · Indulgeo vero vt multa agere impune
queas · quorum verborum distinctam diligentiam considerandum
est;

Tantumq; autem et quantum eo modo se habet in aliqua oratione · vt
raro alterum absque altero ponatur · Vt concio hic tanta et
quanta antehac vnquam fuit; Tribuit mihi tantum · quantum nec
agnosco nec postulo · Tantum est in te doctrine · quantum in doc
tissimo solet esse viro; et ita de aliis vel reliquis;

Talis et aliis · alterutrum sicut verissime ponit · raro vtrum
vt talem solemque sentiat bonum virum · et subintelligimus
alem dicimus; Et cum · Orator illustribus aliis alter
nullus spiat · vtrum de his satis hec;

Vel per etiam periculis multis in locis crissime pon
congruit; vt Hannibal fuit imperator vel omnium primus;
Tua eximia virtus et sua vt te amem · vel maxime spel
lit;

Versor vbi in frequentissimo et veterum atque disertorum hominum
vsu · pdiffusaque est eius verbi significatio · ac variis
pt tuique rationibus exponi; Vt ego versor in multorum
studio litterarum · Virtus ita difficile versatur · vtque in dif
ficilibus existit · Versamur in tenebris · et · fere simul ac vi
uimus et assistimus in tenebris · et ad est exemplis su
perioribus declaratum · duos sibi plerique ac frequentius
tasque postulat Nam acto propomit · postulata arta · aut ab
lato in prehende; Quoniam ante fidem versari ad
portum versabatur · raro deum fuit · Sed quemadmodum et
ceteris rebus ita huic quoque summa adhibenda est diligentia;

Non multum et due particule ornatissime quilibet
ita eadem sit vtriusque significatio; Vt cum vero nam p
expletiva sma altera dumtaxat sufficere potest. Et
similiter smautem dicimus causa expletiue sme. eo autem m
loco particula omnino vim habet. sm cum significat si et signo;

Quoad p usque. et pro qm. non mus ornate ponit
qm lite. Vt volo m vrbe esse. quoad tu redeas. et ita
m pluribus locis similiter. Tulius. ego a pre ita eram
deductus ad scuola sumpta virili toga. quoad posse
et licet. a semis latere minus discedrem;

Suscipe non solum (quod tritum vulgatumque est) hi sup
se accipere. et quemadmodum adducere aliquid. sed etam
ornate in epistis commendatum hic. Vt suscipit extremo
nem respa in suis rebus adiuvis. a vtique extrema signi
ficatio haud quicum (si quis inspiciat accuratius) a poe
illa aliena est;

Optima qd illa ratio est. vt positio cuipiam adui
ta negatio. contrarii positiui vim ac significationem
teneat. sed mo ita plene ac cumulate illam expleat.
tum rei exempla subiciam. hic vir est haud impbus
hi em fere huic horem pbum potius. qm impbum esse
habendum. et pbus haud ignobilis. histrio hion ille
pidy. miles no mistremus. cuius haud qqm malus;
nam in his corum simillibus rectius atque usitatius diri
quibus laudibus cumulata est. sed quasi diminute et de
fraudate laudibus;

Quod gmatici dicunt fiequentius peto te hanc
rem. ornatius nec mus lite dicimus peto hanc rem
abs te; Et id plurimum accro in epistis assuetum;

Conficior pessima voce crebre vsitatu est p perio et
ossumor de quo confecto · qi consumpto · vt vn mo pb
et mpr ferme virgoe dolae conficat. Et amb crate estu
conficr. Atq; mezoe dolae · fermo confecto · Et de alijs
p multe iidem

Ablit casq; no solu principiorz · verum et nomi aliorum
m orde pgrimue ab oratoribq; ponuntur · pertim siqua sunt
significatio tpis · et de principib qde manifestio e · vt rege
nante octauiano restare parta e vniuso orbe pax · qi
quo tpe dignatur octauiano restat · et aliud · Dionisio
syracusano tirano gente gnussima m sicilia bella sunt
gesta · quo tempoe syracusanorz Dionisius tiranq; cad
et ide erit si m pdcis exemplis dignatur et geretur ph
opia subtrahant; Sed eodem qq mo alia quedam se
hnt no. maxime vero si dignitatu atq; honorum exti
terint · vt cornelio et gabba edilibq; consulibq · acte
m theatro fabule sunt: Et ite cipione consule · pem de
victi sunt · Scipione impatoe cupa numacia e · qd fit
tempq; quo illi consules vel impatores erant; et aliq
hmodi parti · in quibq loquutombq · nudq; orator
qd multi pscpe apponit principiu existere vl existentibq;

Licet tam gnatice oratoe gremitior quoruq; casualiu cu possessiuis quotidq; casu plate · quigd
Ad et pstiang tradit · vt mea culpa venit · et te
trozz amicozz; mea agua et matri anthonii populari
sunt · Tuo amico 7 fratris gnisicare; tuu imperatore
sectare et cõmilitonu · O nu et fratris amice · Sua
ille confidat et cuiuu prudentia Atq; ita figuratur ostrue
quo m ombq possessiuis · hinc theterciana illud · meo
psidio atq; hospitis saluatq; es · Id qz pemq; inspice
du;

Cum etiam et discretionib et abundantie cuiusdam
gratia solet addi cū gtio possessorib et ntrib possessiuis
suis. Vt suus Cesaris mos i eius mos et nō alterius;
Suus tiri filius hēs testamēto ēstituti est. Suus quoq
(vt ipse pstiana exponit) ad discretionē ptinet eius. q̄ p̄m
leges suus nō est i sub ptate prius legitimando est.
Suus autē p vim gaudij p̄ prio acquirit. qd ipm apd
viros etiā eloquentissimos frequēs est;

Die quarta (vt nō mihi marcellus etiā testib̄) et die
quarto nō idem significat. sed masculino genere preteritū
designat tempus; feminino. futurū; qd vetustissimi
tamē aliter ptulerūt. Vt sit die quarto p eo. qd aliter
mediusquartus dī. et mediusterciis et de alijs;

Tua causa feci. et tui causa feci. me pt veterū ac doc
torū assuetudinē aliquid efficiamus. mihi sepe haud me
diocriter disternit. Sta tui causa tuit dicimus. si quid
ei ad quē sermonē vtimur pstiterim: vt tui causa in an
thonij castra profectus sum. qd e tuendi tui gratia. Sed tua
causa. tū tua (vt ita dixerim) contemplatione. aliquid
alterī pstiteimus; vt tua causa filius tui causam egit. Tui
causa hominē defendi; Et quia aliquid de his q̄ ad
possessionē spectant loquuti sumus. haud ab re fuerit
dram eam pferre i medium. q mihi gtio e pmitiui et
possessiui. mei tui sui nostri vestri. quā tandē pstia
nus pulcherrime attingit. Vox nātq; eadē est. et vis
ipsa longe dissa. Cū genitiū pmitiui simplicē significat
possessionē. possessiui vero duplicem; Vt mei amicus
est. meus amicus. Sed mei filij amicus. duplicem
hēt possessionem. alteram mea in filio. altera filij in

amico; qd co subicimq· ne cl ornatu mqzmq verborum
om ignoramq rpam· atq m eriorem quepia mpru
dentes mdamq; sed mstituta prosequamur;

hec res m m mete venit· Dicimq et cu gtio· hq mihi
rei i metem venit· vt apud cicone· marci cathonis
m i mete venit· nec m cure est· an p ntio gentium
posito sit· vtuq vera no solu poete· sed eia marcu
cero vsurpauit· et ceteri oratores;

Oratoes sicut et poete pnibq temporibq
utur pro preteritis no nuq et pro futuris verum id qde
et multo rarius· sed contra haud crebro fit nisi forte
mq vm qd futu temporis est· preteriti loco vel presentis
arripiamq· sed multa q sup his dici pnt m aliud tpr
potius seruamq;

Similis et plenq noma quoq plus eia dtio
utur· postrq abuo· Eia oratoes vt plumu et fere
semp gtio quiguit· vt similis es tuoq maioq· dig
nitate officij plenq raro autem ceteris;

Sed sepenuo maioes significacie causa impatis
et subiuctiq utuntur· qd acrom est frequentissimu
quale est illud tuu et vir sis et alio m loco scribes
ad filiu· labora et excellas;

Decurrit spatiu· Cenat cenam· consimiliaq ceteris
me ab oratoribq dicunt· atq sicut absoluta mtdu ubi
obliquis casibus aduiguntur· ita transitiua no nuqq p ora
tores q suctudme abte licet pserre· preserim vero si qua
sui passio cu actione rpa significat· qualia illa sunt
amo lugeo video metuo q etsi tnsitiua sut· no nuqq tn
abte ponuntur et proferuntur

Que in habundo exeunt nomina non tam similitudinem habent, ad plerique arbitrantur. sed eam habundantiam quadam potius ac vehementiam; ut gloriabundus non tam gloriosus similis. sed eum abunde sese vehementer efferens. Quam optime omnem eloquentiam et eruditissimorum hominum ubique testimonium comprehensa approbat. Tu ipse firmiter amplectere. Nam ut omittam alios. auctis gellius auctor probatissimus ex suma ipse doctissimi apollinaris. letabundus dei magis quam abunde letus. Erubundus quam longe atque in abundantia erudite est: tu quoque eisdem utere nominibus;

Sirtque autem interte oignimbus et abuo auctum. pulcherrimum est et hic fere consilium atque munitum: ut vrad huiusmodi sirtque Sapientia vrum sirtque: Ille mea vtute sirtque:

Certiorem facere usitate ac frequenter in epistolis usurpatur. Nam facio te hac re certiorem. tibi significo hanc rem; vale ut me de tua validitudine certiorem facias;

Habeo vaua ostructione figuratum plurimum ornatumque hic: ut bene hic res se habet. quod est fere (ut ita dicam) stat bene hic res. Et ita bene habeo me. Et ad proprius apte construitur. Ut bene me habet redeo tuae; Et contrarium adubium similiter ei ubi ingitur quod se male;

Parthapia sepe multo futuri temporis ornatissime usurpant. Ut scripturus sum ad scipionem rabiem. Tu ad eos rabiem uturus es qui ire debes Cicero de athenis profecturus. dicit athenis profiscio; plauto in triplici transiecturus est. navigare dicit in triplici Quod iccirco exposuimus ut quibus prae navigare ibi transmittere ibi solue navim dicit. ad locum hic vim profiscitur: Ibi demum transire dicitur. quod trans flumen locum designat haunc quam rate vehitur. Ut cicero soluit athenis: et in asiam fiecit. verum ad propositum videndum est;

Illa igitur principia quæ a libris manant passivis. et passive
quoque exponi debent. Vt cui mysonis est immunis. non ille mul-
timodis est. multis non debet; Vir flagitiosus est. dovtiudeo
in tacere; et alia similia ponantur vti diximus; Nec tamen in
negavetim quin eorundem principiorum alia quoque ratio sit. si ea
nos modo perquamur in sententiarum quæ venustis eloquii reddant;

Quod repeto nonne pulchre posuit. si quid ei antecesserit
neque ante poli. sed etiam ablive. vt repeto hanc rem memoria
fuit vt multi existimant quod non teneo memoria fuit non teneo me
moria. sed potius memoria volvo. et quasi oblivionem traditu
rursum investigo memoria. hoc nos vti vo ornatissime po
tissimum. quem eodem et veteres eloquentissimi frequenter usi sunt. hic
illud maxime accomodis libro de oratore; Cogitandi mihi et me
moriam repetendi. Memoria magis quirites repeto. hunc hodier
num quo ambulem in afflictam inimicissima huius imperio
Vt et afficiamur a memo accusatus tribuno plebis qui ab antihi
otho pecunia acceperisset commodissime eo libro usus. memoriam
miquit quirites repeto hunc diem hodiernum esse quo hannibal
penum inimicissimum huius imperio vici in terra afficta
ac parta vobis et victoria peperi inseparabile. Vnum tanto
ingenti voluptate longius in afficiam verbis referendis
progressus sum. quamobrem ad nostrum institutum redeat
se oratio;

Optimum factu fuerit ne eisdem aut modis omnis
abutamur verbis utamur. et quod initio diximus varia plumium
pullatur ordo. vt si veluti quibusdam floscullis aspergitur. vt
quoque mori. Diem obire. morte occidere; animam efflare. vita
defungi. rebus humanis excedere. anima expirare. vi
ta decedere vel exire. ex vita migrare. rebus deserere huma
nis. Euge de vita. Morte obire. Interire occidere afflicari
et iterum quoque viuere. Viuere vita. Vita agere. Degere etatem: et
de multis retetis;

Et ne sigillatim ~~rem~~ ructa complectar. In hoc loco loco adute
dii sit. q sicut dicimus sepe ludo ludii. pugno pugnam.
Doleo dolore. et consimilia Ita mihi dii viuo vitam e
Vitam viuo foelice. miseria vita viuo. Vt si quis dixe
rit Qui expedita vtute fuerunt ~~sectati~~ consectati. hi
vnicis beatam atq; immortale vitam. Et a ptiarum retamenti
tauerit. amplissimis Donabitur munerib; Et qd varius
Dicimus ordinis modis. id prim de singulis ptibus intelli
gendum sit. vt p oro. rogo. peto. obtestor. obsecro; Pro qsi
pene fere/ferme/et alia tu ipe connecta;

Id genus. pro eius genus qd fere simile nomen exprimit
pulchre et usitate Dicitur apud oratores. multa sui id genus
nil de trebus pluribusque quispiam locutus est. qd est de simi
libus et ita de aliis

Ex sua asi fuit voluntate et prospere. Vt res gesta
est ex sua. qd est. p ut optabam. Et id euenit ex
sua vt spes Et multis in locis similiter;

Inferre iniuria. asi iniuria facere; manum inferre
alicui est. aliquem pulsare. i verberare Impetum i quispi
am facere est ferire cum impetu quispiam et quasi vi tenere
seu invadere;

Dare veniam pulcherrime est ignoscere et licentiam ge
rere;

Ab initio etatis habui te amicum. a teneris annis. a p
mulo. a primis etatis temporibus. a teneris (vt dicunt grci) vn
guiculis. ab incunabilis rpis in amicitia teneri est. et
huiusmodi:

Iuuenis etatis pulcherrime adolescentia significat;

Sferie fedus. optime atq; optimis conditionibus et con

sicut dme ferculum fr fedo opponē. et pcepe legit. ntium
vl' prussiū fedus. i. opositū et constitutū

Est mihi nomē scipiom. Sapiom cognomen affinitano
fuit. et de alis. Dnō tasu pusitate ac pulcherrime dicit.
que cadē et alis quoq; modis dicūt. sed fitestius modo
simpliores apud eloquentes et doctos virros mpenies.

Cū tritū verbum velimo ostendē. et qd' in oē ppli c.
vnmur. vel ipsonali verbo ferrtur vel psonali aptū verbo
et defectuo; et non mlq; dicit. et ais singulis ut ipsom
mq vl' ita vl' qp deducis Exempla hi sūt. Nā serenes ut
aptū surdi debemq audire transiēq. Et ite Nā ita fert.
vt muq; sit tuta fides tū mfidelibq Ite haud turpe est
qd' di. tumultuāte de gradu deijci;

Non mlq; et ita dicimq nocte sup mediū vigilaū
mq. qd est. vltra media nocte Idq; et seruius ipe testa.
et quoūdā veteq pbat auctoritas Idq; et fit in multis
exemplis;

Cont. sermonē tuū tendo. i. respondeo tibi. Sed tēde
contra tuū iter. i. tibi obtuzio qd cag in vsu oratoriū
mpenies;

Mactē magis auctē et de gloriē et laudib seruno et
plerusq; abusiū utūt. Vt mactē virtute esto. vl' mactē pbi
tate puer. Idq; gitur et poete vsurpant et scriptores hi
toriar. et demū oratores ipi. Qui sermo (vt multi
eruditissimi tradūt) a sanis deductus c;

Quoacūs explicaturi sumq; alicuiq; gtm. siue genq
siue locū. gentile aut patriū nomē effingimq; vt qui
fuerit a syracusis oriūdus. non de syracusis dicendus
est sed syracusanus c dicimq; non de athenis. sed athe
niensis est. nō de senis. sed senensis. nō de clusio sed

clusinus. atq; in geneibq; et familyis nō dē cū ablātiō vti
mur. Vt multi fecerūt. sed nūc nomē efficimq;. Vt non
dē strutis sed strutus. nō dē gladiis sed gladiibus. nō
dē catulis sed catulibus. nō dē dachis sed dachibus. Quod
ūdē dūcatōē ad rem id merito affertū sit. quod plūmq;
ipse audebat. ip dūcatōēs firmas nō hīnt regulas sed
excūt tīmiantq; vt ipsis autoribq; placet. Vt sicut a thau
ro a thaurro thaurū vel thaurtū ac thaurmū Dicimq;
et quos nos Dicimq; romanos. grī dicūt romeos; ab
carthaginenses. illi carthidoneos; Sed in ensis. in ub
atq; in ab. q ad loca ptinēt frequentiores tīmatōēs sī
vt albanensis. laudensis. veronensis. turonensis; clusi
ng. carentinq;. lacedemonq;. salaminq;. mutilenq;. theba
nus. siracusanq;. corinthius; Arpinas. sarsinas; et multa
id genq; alia q sūt eorūdem nomīnū certq;. sed his fi
frequēter celebrant. qd idem. et in q busdā alijs fit.
q neq; a geneis nostis fluxerē. neq; loci illiq;. vt theere
nanq;. tirenicq;. herculeus. platonicq;. socraticq;. pdiaus
gigas. gorgias. q omā a pōtīs pfectā sūt. atq; originē
traxere. Sed q hac dē re dici pōnt. tu ipse cogitātōē
complectē;

Conor hanc rem optime ac venuste dicit. pstrtim
si difficilior sit et ardua quo pācto. cicero sepe vte
bat. dē pfēdo oratōē. maxīm opus et arduū amamur.

Et studio si quid studiosius effūdi summq; eā atq;
pulchēriē ūdgit;

Desidero verbū pulcherrime positū. nā cū desiderūd
sit rem absentē. pcepe dicimq; desidero amore tuū. li
cet tu nō ameis; Desidero tuā prudēciā. qāt sis insipiens
aut licet nullam habes. Et ita de alijs

Complector pdiffusum est atq; ornatū verbū pstr
tim vero aliquibq; adiectē hac ratione. Vt te amore

atq; benuolencia complector. p te amo. Cogitare com
plector. qd cogito. et id cum animi fruitur. si consequor
dei ipsius.

Illud ignorandum est non esse q; geruidum modus
ab omni verbo similiter pretat. si qm nobis eo opus
est. Vt i cantando rupit anguis. qd valet. vt apt ser
uiq; dum i mantat. Et alio in loco Dictum est actiue.
Vt cantando tu illum vincis. Id efficit oratores atq; usur
pat quod.

putat ne mihi mihil nocesse si quis dixerit. igito
prior. et quartum pretor. et sic de ceteris. Sed magnae
mag; dra. vt mare; verio testis est. Na quarto prior loc
significat. et tres ant factos. quartum vero prior desig
nat tempus. Cauc igit diligenter vt ne pueri histe et
vtrq; inaomba. ne quid ytra veterum ac eloquium no
te et consuetudine faciamus. Cum tertium consul ac ter
no consul non idem significant. Sed ne plura ina sequar.
na infinita pene hmodi poopi pnt.

Id tene memoria q; non iure esse fi iuri esse dicimus
qd tu festus pompeius affirmat. tu therentio qbat
dit cns. iuri fere rotinebat. Cum ob te fiam sur. ia
reliq; paucis expediamus. Na cum p conficiendis
epistolis hi potissimum attigimus. id salutationis formu
lam et regula et vdum kalendarum nonarum q; obser
uarent pretereum. nec huic pud instituere finem ac
modum statuerim.

Vale igit ac salue vba pm. m. varionis ac omn
doctissimorum sinam. idem significat videt. quibus
nos aliis in salutando aliis in execrando sum
rando vtamur. Ex quo therentium illud est. Valeat
q mi nos discidium rupit. Ac mortuis quoq; et si
mortui vita decesserunt quibus nullo hmodi locis
optare salutem possumus non mag; vale dicimus. Et

veteres ipi quodam eisdem mortuis id dm p mori
dicebat. et si nihil amplius viventibus tu mortuus
est futurus. et in perpetuum ob eorum conspectum diste deret.
sta neque valent illi neque salui esse possunt. ob eamque
rem addit no multi bene ad dubium feliciter et si qua alia
sint hi mori significatione. Veruptamen in epistolis quas plu
rimique ad amicos mittimus. vale in fine dicere consuemus abs
illa ad dubii accessione. Proinde atque amicis vite salutem
et felicitatem exoptamus. Quod igitur vale sibi iratque
quo ve pacto utendum sit. nosti;

Pro salute autem plerique dicimus. Salutem dico. et
quem salutare cupimus. dico tasin aptissime iungimus. Ut
vale et cesari dic salutem. Ut ceteros lentulo salutem
dicit plurima. Alia quoque erunt salutandi ratio. Ut
iube scipione salue. id est scipione saluta. Sta ib modo
vim quadam desiderii optinet. et pro antiquorum consue
tudine infinitis modis in alium transumitur. Ut iubeo te
salue. id est salue. Iubeo te gaudere. id est gaude. Quod
vero alii ex mea parte dicunt multo quidem ornatius di
vi meo nomine sive mei nomine. aut verbis meis;

Quoniam autem tuum cuique mensis diem volumus intelligi
kalendis. nonis idibusque notamus neque ut ille si velut
nunc explicare consilium est. Sed quo pacto ab singulorum
mensium dies ab eis nominationem susceperunt. Quam ob rem
in primis intelligendum est. primos octo cuique mensis dies
kalendarum appellare noti. hinc quas nonarum dies con
stituuntur. Et in aliis quidem mensibus sexta luce martio
maio iulio octobri. In aliis autem quinta ianuario. februa
rio aprili iunio augusto septembri novembri et de
cembri. Utique octo hii dies qui inter kalendas et nonas
intercesserunt nonarum appellationem tenuerunt. ubi num

metrnēmq; et nonas ipsas et kalendas illū ablto ipsū
constituemq. has acto; Sed mt mandū et postēo vte
mur ordine et nonas dies ōmabimq et nomis ex
actis. primos octo dies vdqs in quolibet mese simi
liter. et idūs ōgnoiabūt significabimq. sed pari
tate tū ordinis tū admiraciōnis reliquos vero cui
mensis dies qsq; supfuerint. kalendas appellabū
notabimq. qui futuri atq; prouenī sūt mensis neq;
ordinis et mīrādis rōe īmuta. Satq; id omē nobis
exemplo illustrandū est. Sitq; martius nobis exem
plo. cuiq; tuti ut sid vno et trigesimo die ōsistit.
prima itaq; dies kalende ctūt martij; 2a. sexto no
nas martij; 3a. quīto nonas martij; 4ta. quarto
nonas martij. 5ta. tertio nonas martij 6ta. secūdo
nonas martij dī si pridie nonas martij; Et ita in vdi
bq atq; kalendis; Septima dies. none ctūt martij.
Octaua dies. octauo vdus martij; Nona dies. septi
mo vdus martij; Decima. sexto vdus martij; Unde
cima. 7to vdus martij; Duodecima. 8vo vdus martij;
Tredecima. 9no vdus martij; Decima ista. pridie
vdus martij; Decima quīta. vdus ctūt martij. de
cima sexta. Decimo septimo kalendas mensis aprilis;
qm is mensis proximq ōsequt; Decima 8ma. de
cimo sexto kalendas aprlis; Decima octaua. quīto
decimo kalendas aprlis; Decima nona. quarto
decimo kalendas aprlis; Vicesima l' vigesima. ter
cio decimo kalendas aprlis Vicesima prima dies mar
tij. Duodecimo kalendas aprl'; Vicesima 2a. unde
cimo kalendas aprlis; Vicesima 3a. Decimo kalē
das aprlis; Vicesima 4ta. nono kalendas aprlis;
Vicesima 5ta. octauo kalendas aprlis; Vicesima
sexta. septimo kalendas aprlis; Vicesima 8ma.
Sexto kl' aprlis; Vicesima qua. 7to kl' aprl'; Vi
cesima nona. 8vo kl' aprl'. Tricesima l' trigesima.

dies martij. xx° kl' aprilis; tricesima prima et no-
uissima dies martij. pridie kl' aprilis; tu fiet kalende aprilis. Quo mese et in quo. Et in ceteris od-
bus eidem ferunt de suis rationes. Dicere autem me-
meruis haud te latrat si in promptu et omnibus;

Pridie

Pridie autem kalendas. pridie nonas. pridie idus dicit. et significat (vt vetussime dicebat) die pri-
mo p aduerbio heri. id significat die pristino sic et pretusto mo' die crastini. et die qrti. die quinti dis-
similit p adubio. Verum nos p'scam minus et horridi-
orem vetustate vbique fugere debemus atque vitare. vt
bene et pclare tesar ptrpe solebat. tamq stopulum
fugiendum esse mauditu atque inpolles verbid;

De gtis mensuum

Verum autem p gentis mensum certus possessiua
nomia finxerimus. itaque p kalendas martij venustius
dixerimus. kalendas martias. et ita kalendas aprileis
maias. iunias. iulias. aut quintiles. augustas seu
sexiles. februarias. ianuarias septembres sic et
p autem kalendis nomis idibusque ablem casu quidi
mus. idem possumus in acum transferre et ad ppos
ponere. sed id significat tempus diuturnus. vt Decimo
kalendas februarias dedisti ad me scrap. ego vero ad
octauum idus Junias ad te scripseram. hic enim vnus typ
vehementiorus hic postrij;

Conclusio opusculi

Ne igit pluza scribam. tet mihi in pnciarum
sepe obtulerunt. si anotatu digniora visa sunt. quip
tibi multo plus fortasse conducet. si illorum preceptis
si eisdem et epistol' et omnibus ptes in mos tribuunt
quorum pemtq cupiendus est error. atque ita sentiendum.

p'ima dies mensis est a
kalo dicit kalende. vt
none quinta ul' septima
dicit esse. Iudeorum
vel ptenorum idus sibi
signat. Sicq minus no
nas octobri iulius et
martis. Quatuor et
sluis tenet idus quibus
octo vel

ut in libris ipsis apte continue dilucidetur psalterium
ac nram sinam atq; mete q̃ q̃ modissime apiam;
Vnu q̃ si hec tu diligenter tenueris: ex infinito pene
harum rerum numero alia q̃dam non mia utilia sed ꝓuora sub
nectam multo; Quam obrem ut facias cupidissime studia
liarum complectere et q̃ in diebus assequi valeas: ad exercita
tem accomoda; Vale et me (ut soles) ama;

Summaria.

Pro maiori autem exercitatione nascenda preceptorum summulam una cum oratio modo lectitare non pigeat. Sume igitur preceptorum et ad eam partem oppositorum superiorum pertinentium q̃ ad ordinem et collationem spectant.

Regula prima

Quisque sepe sese augeat ordo. q̃ et habitudinia fiet timorum ut nobilis. egregius. magnificus et illustris. crudelis et inimicus. fur atq; sacrilegus;

Regula secunda

Quisque dignitatis rerum attendat. et q̃ eadem genere. dignitate. natura. prestant. minus dignis anteponat. ut viri ac femine. diebus et noctes. sentire res atq; adiscere virtus et vitia.

Regula tertia

Quisque verba non sint superflua. aut nihil agentia quod victum q̃ vitam velut. semper genus sue speciem anteponat ut fiet gemmum. aiat leo;

Regula quarta

Quisque sepe in nomen. verbum. vel adiunctum aliquid vehemens atq; egregium sum diligat exercitio. vel in nomine vile aut illustre firmat. id q̃ in aliis. ut hinc clarescat exemplis: Sola virtus hominem beatum facit: que mihi mandasti fieri ordinatim libenter ac diligenter. fecisti ordinem q̃ a te volui. accumulatissime. que magis te diligo hoc

neminem. que vir bonq facit laudat oes. poteq
vir in omnibus subtiliter considerandis fuit prudentissi
mus.

Regula quinta

Cum ordo frequenter obliquus sit et a posterioribus ipse
quod etiam aliquantulum pretiositatis est in tota constructione
incipiat. siue id quod verbo supponit. vbi rem ante
dat siue postponat. Exemplum igitur primi sit istud
Nemone posse antedere quencia antedere crassus mult
orator magno. Nisi quia multarum scia rerum prius instruc
tus est; Exempli autem tale sit. Hanc esse vnam ad be
ne beateq viuendum compendiosam viam. vt tales simus.
quales ab aliis iudicari volumus;

Regula sexta

Cum Bo. Platonem quod. quod. non constituat in metro cum suo
antecedente sed aliquo interiecto constituat. Platonem
oes mirabilibus laudat. quod rerum diuinarum cognitionem
ab aliis apperuit; Item Platonem ibi ea. id. immediate
post suum antecedentem collocentur et vbique apud eloquentissi
mos viros inueniens. Vt publicq affricanq Is qui
carthaginem leges romanas coegit atque omnes bello
rum; Duces laude gloriaq antecessit. patet etiam apud
ciceronem de officiis. publium appionem seu scipionem cui
quod primus appellatus est affricanus et;

Regula septima

Cum inter adiectum et substantiuum aliquid ponitur dum
illud prouium sit. ne ordo ex eo reddatur absurdus; Vt
nulla satis apud suos cures vtus est;

Regula octauua

Cum interdum ordo a Platuo incipiat nullo antecedente
expresso. vt quia tua molestia est ferenda equo animo
hanc rotumelia iudicabis. nec solum in casu rectum. sed
etiam in obliquo vt in ablatio tertius. Hac Dicendi ratione

nō mūq̄ viri eloq̄tissimi vsi sint. Vt i qua a mi
prudentia semp extitisti. nō mūq̄ dubitatur oīa te
prudenter ēsulte q̄ futurum;

Regula nona

¶ nō ārbro sit cōcursus vocalū in pronūciando;
cuius quoq̄ littere ārbra vitetur ꝛ̄ pencio. prim
exemplū est. vt sīa amicissime etati illustriori nemo
eī sine notabili aurū offensione potest hūmōi ōīo
nē audiē; Exemplū uero secūdi. est illud celi porte
o tute tuta tibi tanta trāne tulisti;

Regula decima

¶ dēo sequēs nō incipiat ab eadē sillba. in q̄
finit ꝛ̄ pcedēs l' mutū repetat. vt ille apt. dū amor
mortalis in te integer est; Et iterū ¶ dēo aut ūbū
sequēs nō incipiat ab eadē sillaba. in qua finitur
pcedēs ūbū. qd vitū magis euidēs. cū ūbū sequēs
duas pīmas habet sillabas easdem. in quas ūbū
pcedēs finit ꝛ̄ qd mario acrom sic ē obiectū. O fortu
nata natam me consule roma. ¶ Quod tn nō semp
vitio attribuēdū est si gīnutate causa fiat. nisi cū ho
dierni gēnis ārbro vtamur magis ēte q̄ a nō nullis
acū ꝛ̄prehendit ꝛ̄; ¶ ipē ab eadem silba verba q̄
in eōne ēmetur. nō incipiat vt cuitas q̄ a regibus
regit ꝛ̄ regis amōe felice ē;

Regula undecima

¶ nō sit ārbra eiusdem ēlatōis repetito. vt for
tunatorū optimorū q̄ rectorū virtus magis q̄ forma
laudat ꝛ̄;

Regula duodecima

¶ magni affectus causa exprimēdi causa du
plicat ꝛ̄ hor adūbiū Etiam. et consimilia. vt etiā
atq̄ etiā. Iterū atq̄ iterū rogo. Int dēo quoq̄ cadē
fere de causa suplatiua in fine locūt ꝛ̄ cōmūis. vt
recepi a te munus suauissimū. lre tue q̄s a te accepi

fuc mihi suauissime. Sic ego mistaxissime tc.

Regula tcia dcia

Et no vtamur figura q themata dicit in dcis
bus simplicibus. vt in compositis: nisi poetarū
aut oratorū vsus approbauerit; In simplicibus a ci
tione reprehendit celius id mqt habet ad te septies
luci missimq di pro luci emisimus. Cui vero dice
rit; post vero ch. pro postea vero; mqt vice. pro
mutem; septemq triones. pro septe triones Que
satis bonū viri arbitrio fiant. pro satisfiant Et que
ad huc modū a nobis dicuntur non proprie rephē
dunt. qm a sumis poetis et oratoribus sunt dpta;

Sequūt quedā regule adhuc potiles

Et ordine ia iam pstū gnū aliquid addit vt
vir fortis omnia pro republica adibit pericula et si
dem impigre; Et in mediocri figura rem prius
rudem atq ornata affirmamus. de hmi grauioribus
illa verbis pduximus vt si ita exordiemur. poetis
fuit vir omni facultati par oribus tis dignitate
ac rebus gestis longe omnī preceptis. Sm vero in
gnū figura id ordo. ab exornacōe sumendū mutau
vt omni imperatori in rebus pacis et belli mari terraq
gestis gloriaq gallia antecessit;

Et due disiunctiones vnto mitiū verbo claudatur
vt apud accidēt. ad theremū. ingenium doctrina. p
ceptoē natura mitestatt;

Et potius ordo in pte principale q secundariam si
matur vt quas laudes artes semp amaui ibi in p
tem principale sumit. quia melius diamae artes q
laudare; Et mitiū hec questiones cum si et simi
les ite quedam ppones quales sunt in sub ad apud

ꝓter contra pro e ex ob. post ponat. Deinde q̃ ꝑ
tinuit ꝓpem consuetere. vt ob cū honesta facimq;
nihil est qd vetamur. id nos si tempestiue accessert
omia mutata essent. oibq; in rebq; honesta aptissi
me placent. neq; est q̃ diuina sub potentia no constituta
sit. attica ad vrbem postea accessi. sorte in socrates
occidit. Nollana apud mema hannibal a marcel
lo in fuga versus e. simile illud est tua ꝓter causa
est eademq; prid. omes con hostes rei publice semp
infesta pro defensione nre libertatis fuit. Idem est
in hac ꝓte adusq; seruadū; Dra pro benuolentia
nihil in tā difficile e. qd no libenter suscipiam; nrae
ex agris pecus et ablatū est; Cuiusle ob causam plu
rimas gratenoes suscipi; Idem e intelligendū in ad
uersbus ordinis ꝗua dehinc in. deinceps. interea inte
rim preterea. vt tua dehinc cui cura ne quid detrimenti
accipiat. et ad huiusmodi similia et reliqua; Consue
uit autem cicero no nuqm hanc ꝓpter ind. huius ab uno
qm vel quibus postponere vt q̃ cū p cū quo. qd male
gsonare vitande causa fecisse eum arbitror. Nos vero
frequentiq; in meum tenū secū nobiscū vobiscū consuere
hanc teneamq; Hac re pdta latina oratione
in his et simibus honeste si vtemur. ipsum more
efficiemq; me ea sut ab illustrioribus oratoribus et
poetis repetita; Q mtdū post orator inchoatam
pusq; ad verbū principale puenat. ponat. oro impe
ta ab hor. 2no qd interpretes vt e apud acrone et Lossi
nor latq; ille gratiq; quod fuit sapiens et prstans
simi viri omnibus consulendū putauit; Similiter
oro qte atq; ornate loquutomis e cū hor ꝓnomine id
si huius 2no qd anponat. vt in hor ex. omes qui
ambitiom et gloriae studet. id qd ignorat optime

magis q̃ re dicat; Illud autem minime negligendum
est q̃ licet verbo apte plaudat ordo. nisi ratio illa
repugnet a superioribus præcepta suscepta vel consona
re alicui repugnabit. satius est verbum finitum. q̃ infi
nitum eam timere; Et verba rebus de quibus
loquat sint accommodata. ne plus minusve q̃ dignitas
rei postulat significare videantur. Sta q̃ agricola
illustrem. aut regem patrem appellat. nec mediocre
victum mercatur. nec illic ad uo amplior. hic angustior
q̃ rei nad poscat. significare vtamur; Et cum
verbi significatione non abutamur p alterum in quibus na
similitudo obluceat. vt eruditum indoctum appellet. a
milite sine armis. instructum ad bella dicat; Et
mediocrem omnibus sensum q̃ proficiat esse posset ad exor
nandum tui michil addit. post confirmatione alia exorna
tione vtamur vt pegasse ora videat et quidem equitque l' sine
ornatu. aut q̃ liberalibus hominibus officia sint suscepta p te
ora profert; Et in re leta. verbis tristibus. aut in tris
ti. letis minime vtamur. Vicosum est ut in re tristi
similitudinibus et exempl'. quibus in voluptatibus atque
delicijs vtimur nrorum affectus explicamus veluti in q̃
in deplorando filij verbum affert pnum q̃ ex nuptijs filio
rum reteriqs rebus fecundis maxime voluptate capi
unt. cauendum est ne quid in his simile q̃ morte obiit
nouit nuptie amidas Sta illic gratiorem apparere aer
bior dolor in surgit hic red mala fuerunt dire hominum
pnuntiat; Et no sit nimis elaborata in re tristi
ordo sed abruptis potius et gratatis affibus pri qua
in q̃d victum meadit mecenas cui mgt pole et aurea
tuber pluma aut illud. inter saxa mouet aqua
fraxmos; Et apud eos q̃ mimia eloquentia sus

suspecti sint. Precepta oppidis negligenter ipse pelleio do
minus affert de industria fecit non timinando oronem
in dm dei magt. apud iudicem pictitat. Celius. Silet
pro clodetella gratie agam totumo fugiendi quidem et
temeta et in imis delicata mola voluptas non minus;
Et ab adhuc sepius qui a substantiuo morpiat oro
quale est illud extremis ad lentulum tanta enim magnido
tuorum erga me meritorum et; Et ubi satis de duo
quibus dicimus fecerimus. et in egregius aliqui sensu ter
minabitur oro. non ultra quemamus ne gratiam illam
quam benedicendo nacti crimine amplaciore mihi gratia
amittimus; Et magni affecto causa expmedi du
plicemur nonnunquam adubia vel preter ceteris ut etiam atque
etiam. rogo. iterum atque iterum supplico deceteris; Et
in laude et mtdum quartio copulatica mtponatur ppnis
notibus ut chato et ptor Item in vituperando accendi
pt ut iudus et poitor; Et verbis subiunctiuo mtdum
p indicatio utamur ut illud te veli et id ipse si fecerit
mihi est ipse a te gratius impetrare possim. et sit passim
in plerisque ceteris ita deperiis; Et mtdum suplicata
et noia et adubia in fine oronis ponatur ppt commi
orem oronis cadentia ut ho depi a te mung suauis
simum. ita et in ceteris

Modus orandi et eptandi breuisculus In
cipit feliciter. et primum de gne petitionis

Et ceteris loci sint quatuor. primus ipse de ho
nestate constat ipse in petitione deducitur. Nam hic
dupliciter honestate consideratur. aut enim p amicos
aut inimicis In amicis satis patet In inimicis exem
Junonis facile suadebit ut apud virgilium i primo
libro ipse petit ab eolo ut naues eneae pdat atque dis
disiciat quae sibi sit reliquis troianis inimica appellat

Ubi sit in virgilio Sens inimica m̄ tri remd rē (z⁹) locus
familitate munerib aut rei q̄tmet. (z⁹) autem loco su
mit ex eo q̄ nos q̄sequimur ex mane q̄d petimus
q̄ loco versat ad ea hec q̄ ille a quo petimus a
nobis recipiet si q̄d petimus consequimur Tertiū locū
addē possumus si si sme arrogancia q̄meorabimus beneficia
que aliqn in illū a quo petimus retulerimus. hic tame
loco no semp applicari pt: Thema pdoz

Emt ad me vespi familiarissimus m̄ iohānes
qui m̄ mihi no modo familiaritas ātiq
que necessitudinis verū etiā affinitas intercedit. Po
gaudet p̄ me vt oī studio cura diligētia q̄ curare. ne p̄
fiturā mutuēsē amittē quā p̄ modū q̄sequutus
esset Ego vero cū te apud senatū autoritate plu
mū valē memissem. nullū q̄ plq posse ēte sarcem. sta
tui abs te petere vt si quid vnq̄ ēfta mihi te facturū
existimas. hoc illi arbitrētur. p̄ogo eū vt Johānē
ab emulis suis obtrectatoribusq̄ defendas. qui p̄ser
tura mutuēsem ari-ipē temptat Hoc m̄ in max
mo cumulo beneficio collocabo. et eū mihi
maximo honori familiare meū opa mea huī magis
tratū optimusse. etenī raro ingratū erptū est
p̄ sitq̄ me t̄ p̄petuo obnoxiū mortali beneficio fore.

Sed si quid m̄ me meliorē int̄dū tētulisti studiū
ea q̄dem t̄ summo studio p̄ vibus cumulate distituē
Vale:

On petū dulcissime mathia effice vt mū ad
te no p̄scribere. quāto feruōē āmo studio q̄
tuēdemq̄ iocūditate in tuis sacris legibus operā hiū
teng dederit q̄ si mea facultate vti p̄ulchre mte pterat
p̄get paucis post diebus suimū legū apice p̄mgerat.
Tuia vero bestio vespi q̄ādmodū pecunias defensē

mirepisset nil retulit. Ad modum vereor ne studium suum
deperet postponereque rogatur. Quod quidem impe
dies si ex redditibus tuis quos hoc anno ubertimos
suscepisti sibi sucque egestati subuenerit. fortassis fiuter
tuus qui ut audio quprimum ex asia ad te venit. Sua
negociatorum fortuna plurimum arrisit lucri sui quod in
estimabile est consequutus. te facet principem potissimum
si nepotes sui virtutes ipsorum ab omnibus predicari te pri
mopia sue velle oriri presenserit. Quid misi
amabilius. quid melius. aut quid optatius ubi posset
amari. qui filium tratze perfissimum moribus eloquentia ac pru
dencia magnopere perdiuit fuit. Cui domui tue
nobiscum familiaritas ac assimilitatis vinculo coniuncta. auxi
lio. consilio. honori et glorie esse potuit. Itaque hec omnia
tuid mente sur reuoluens. pecuniasque quprimum ad eum
transmittas; hoc enim te sine velim. nisi eum tanta egestate
laborare vidissem. atque eas impensas ipse faceres tam
necessarias et frugi futuras nihil hoc tempore ad te
scripsissem. Quoties enim aliquid prepi quod bono
ri ut fortunis tuis potuit conducere ut deferere non
potui supsedere quin redderem te criorem.

De dua sunt de genere petacomis ad tria ta
tis persona spectant. Aliud enim genus petacomis
est. quod simplex appellare possumus cui pro no
bis ipsis tum petimus. Et istud fere ab eisdem omnibus
modis formare licebit. qui in pori genere tiraditi sunt
pt' vnum sed quemadmodum amici vel inimici. quod honestum
te rei iudicii debet. Nam cum hoc genus persona non mutetur.
frustra eius quemadmodum fieret sed honestate tamen in hoc
genere non pretermittimus. Nam rem quam petimus per nos
honestam esse demostrabimus. Hoc vero tertium genus nul
lo indiget exemplo. eo ipso ex primo genere (ut predicum est) totum

pendeat; Sed cū tcū genuīs vbi nec pro nobis nec
pro tertia ꝑsona petimus: sed pro eo dūtaxat ad
quē stbimus. et quatenus petimus. cui causa petimus si
p eo dūtaxat stbimus. Appellat autē hoc genus exhor
tatio qd sit potissimus exercere ꝑsmo cū ostendemus
nos fiducia beniuolentiaq; q nobis tū illo sit ad que
sudibimus motos ad hortandū aut dehortandū cui rei
te q stbimus Deinde mododa ꝑferemus vel si nō fec
rit rem ad quā hortamur vel si fecerit rem a q dehor
tamur; Postea mododa adducemus q sequēt vel ex
te gerenda quā hortamur vel ex nō gerenda a qua
dehortamur Postremo ꝓclusionem subiciemus qua
breuit rogabimus vt quod hortamur. si nō modū
suū velit attendere. nīē saltē beniuolentie causam
facere velit:

Enim me et prem tuū mirū i modū delusisse
et clarissimo viro suma amoris necessitudine
quartū fiusse. q vnū tū ingenio clarq tū ver ad magn
itudinē pstantissimus ect Preterea memini me
abs te obseruantia quadā singulari ꝓplexū vt
nihil sit qd ego abs te petere dubitem. pserim tū
quatenus petuerī id oē ad te vnū pertineat Ex quo
tūdam eū tōmunitū amicorū sermonibus intellexi
te disciplinā rei militaris. quā meo potissimū ꝑsua
sū sequi repab. deliquisse. hec ꝑsuadere nō quidem q
satis mihi poteram. nisi tuc ad me quibus accessissent
litē. q sermones quos acceperam. plene confirma
rant Ex quo nō mediocrem molestiā suste
ni. te eū speraba prū rei militaris pstantissimū
fore. quem tū impatore exercitū vl legionis prefec
tum aspiceremus. ego mīre gloriarer qui tibi huiusmō
capiendorū studiorū causa fiussent. Speraba te. et

amicis commodissimum et patrie gloriosissimum et tibi vti
lissimum fore atque ita profecto fluisses Subeunt enim studiorum
militarium periti viri et amicitarum et et principum potentissimorum familiaritates a quibus sepius oppida et
castella munitissima meerentur stipendiisque uberioribus
ab illis conducuntur. et id maximum est immortalitate gloriae
consequuntur. et premia apud posteros nostri sui monumenta
relinquunt. Si igitur cepta hec studia deseruerit. nudum
te omni probatissimarum artium meenies. neque enim mercatura artibus studuisti. neque huius opam dedisti. sed militari tum disciplinae primam etate tue partem duoisti
iurisque sequentes annos applicuisti in ipsa consumpsisti
Quare totum hoc omne ce tempus meenies. et difficiliores id eruit animi quos facile homis aliquibus committas
sed ordine aut ignauie graues tui oes te damnabunt
qui exercitatorem armorum abs te in diu susceptum nunc
temere neglexeris Itaque si quid apud me
amicitie paternae. si quid necessitudinis tue relinqui
te rogo atque obsecro. ne me vanum et persuasore fuisse
patiaris. sed vel tui vel mei causa dimissa nunc aliquandiu
militaria studia magnanimo depicias;

Cum nup hierosolimam una profi
cisceremur ea familiaritas ac necessitudo
quae mihi pueris nostris semper fuerat. et tandem nobis hereditario quedam iure relicta est. et roborata ac stabilita Tadeo. ut nos invicem ad bona iubet mutare
et a malis retrahere quantum possibile sit debemus;
Sed quia nudiusertius ad aures meas pervenit
quod hiarum studiis posthabitis. honore prorsus neglecto.
luxurie sordibus lasciuique animum applicuisti. Quod mihi
profecto molestissimum est. ac mente mea summe exagitat. Plane nisi huius sime cesseris. et ab

hiuſmodi vitiis te vtrarentur. priſtam de te optimo
eoſtimationem q̃ labefactam q̃ primum ſentiens. fami
liarat priſtine tue dedecori erit. et tandem fortunis
prodigaliter expoſitis mores omnium amicorum eripis pſidio
miſerrimus hominum euadis; Solent nam meretricule
amatores poſtq̃ ipſis bona blandicijs et dolo abſtu
lerunt. ad mopia vergentes plus reterris ludibrio
habere. Et qd primus eſtimo eorundem egeſtate atq̃ inopia
mea p vicos et totam vrbem dilatare; Tu ſi hac
vitam turpiſſima qua inſtituiſti aſpernada animo
induxeris et bracq̃ ſtudijs et vtutibus opam dederis.
hoc tibi pollicori audeo q̃ paucis tamen elapſis ſudnos
honeſtos amplissimas laudes et ingentes diuicias
conſequeris; Eio nam te ingenio et eloquentia
pre ceteris ſingulari. qd quidem ingenium ſi ſacenijs
ac vtutibus accomodaueris. omnes vetaneos tuos
anteiſſe videare; Rogo igitur maiorem in
modum ſi mihi de rem gratiam facere ſtudeas. aut efficere
aliquid qd gratiſſimum ſit potero. vt tamen mei gratia ab
hac vita turpiſſima ad honeſtatem te familiamq̃ tua
dignam reducas; Vale;

Receptis iide meis adhuc optime parauiſti q̃
ſtudes michi a voluntate mea alienum omittere.
adeo q̃ et a primis annis te michi ſtudioſiſſimum iudi
tauu quecumq̃ michi videtur honori meo gloriq̃ conducere
michilo ueo minus nunc q̃ te in ſtudioſum eſſe ſtio; q̃ et
mea in te benuolentia. tuaq̃ item in me caritas indies
vehementer facta videatur. Tua ppter quas nup munuſculas
eu principem ſuſcepiſti. ſcib aduſo voluntate mea maxime ſuſce
piſſe. nam et te a dignitate qua in agro rhymo geris fa
cile repellet. et ſedicionis tu ſibi emulorum obtrectatorem
ſuſpectus erit. et familiaribus pene tuis infeſtiſſimus

erit. Te igitur ab huiusmodi inimicitiis abstinere iubeo. et
ab ipso veram sapientissime petere. Id enim si fecerit. psua
det ei sibi indignationem tuam illam non quidem ex industria
factam. sed magis ulto potius quodam animi calore. Teque
non solum pristino amori restituet. verum etiam novam indices
dignitates tibi demandabit. et vero quodam pietatis
presidio ab obtrectatoribus tuis te distinguet. Tuae cum ita
sint cures diligenter velim ut principi supplices si quid
stomachatus de te sit. dignetur tibi dimittere ne quid etiam
mihi et reliquis familiaribus tuis detrimenti hae tuae
inimicitiae afferant. Vale.

Vibusque in rebus auxilio et consilio tuo opus
erat adeo facilem et benivolem te probavisti. ut
non modo me consilies meque adiuvares. verum ne aliquid quidem
attentare detrevisti. qui prius opinione mea de ea
re percepisses. Ex qua quidem tua in me benivolentia
ac familiaritate tantum animi assumpsi fiduciamque nac
tus sum. ut nihil mihi ad imperandum difficile videatur.
quare vel hoc quidem tpe acquiescere potero. qui ea que
honori ac utilitati tue adiutorium tuorque quorum plurimum
conducere putem. ad te pertribam. Nosti quoque nobilissima tua fa
milia quamplurimum longissima tempora a maioribus tuis desiderari
mus sit in te uno asseruatur. Igitur ad eam construendam ut
legitimo matrimonio copulerus oportet. ex qua quidem
copula et soboles tua propagatur. familia construatur. et
maiorum tuorum laus honorque immortalibus reddatur. Cum vero
alio sibi ad. maiorum tuorum festa magnifica. ututesque
quas maiores tui celebrant manope. paulo post deleb
obliuio. fortune et diuitie multis sudoribus ac vigi
liis acquisite. ad exteros deuenerit. et nullitas tua hoc
pilaro genere quod ea usque adeo mirum in modum de
coravit. prouabitur. Tuae nam familia tot pilaros
exercitus imperatores tot iurisconsultos tot legisperitos.

tot et tanc utilis viros predicos rei publice prodiuit.
Itaque ut te ingenii pulcherrime legitimo matrimonio
iungas quilibet ex quibus liberos procreare possis, quod ut sporu
prouisum ciuitati nostre. et nobis presertim familieque quiete
indubiaque nostra consulere valeat ab emulisque nostis et ad
uersarius possint tueri;

Crepi superioribus tribus diebus ex fratre iohanne
ipse te laudum mearum amplificatorem simulque
honorum meorum defensore. emulis etiam meis te adiu
sarium pbuisti. Preterea in rebus meis familiaribus ge
rendis te adeo familiarem ac fidelem pbuisti ac si res
tua propria ageretur. Ex quibus quidem rebus oblata est fidu
cia ut michi abs te impetrandum nil difficile videatur
presertim cum ea abs te rogo. quod utilitati tue conferre
aliquid putem; Credo equidem te non fugere quanto tempo
re ciuitas nostra obsidione tenetur et quemadmodum multi
res predia nostra deuastarunt. agri depolati relinquuntur
et pene omnia ad nihilum redacta sunt. Cuiam ob rem fru
mento inipimo deficere quod pfecto tanti constimatur ut esti
matio vix valeat pecunia adequari. Sed ipse frumento
admodum te habundare gaudent crepi. tibi pluasum et
velim. ne illud alicuius pacto hoc tempore distrahas sed
magis aliud compares ac frumento tuo adiungas; cum
cum ab ista obsidione liberabimur. quod paululum post fu
turum pretio frumentum tuum nunc huc adduci faciens. et eo
pacto quo libet vendat. quod ut facilius fieri possit. me scito
omni studio et diligentia pro viribus mea cooperaturum;
quod si frumentum tuum nunc vendere (ut ex eisdem litteris didici)
statuisses; non poteris id pauci pecunie. quod decuplum
decursis trium mensibus adipiscereris l' propes. nec ad
eruit hinc mercatores quibus hactenus frumentum a te emere ubique
pecunia mutata satisfacere soliti sunt. sed omnis rusticis

et victimis arrendum tuis et hoc credito ab eis exigere difficillimum erit; Si igitur preces atque adhortationes mee quid apud te valeant. sumentur hoc tempore apud te venudare ne festina. sed potius te para ut cum primum hostes decesserint nulla mora precedente huc adduci possit ut et pecunia in magna quantitate parias. ut nos cum familiaritate quietis. qui fame pene destructi sumus consolari et refici possimus; Vale;

Adrupliciter possumus consolari. hoc est quatuor ex locis consolatio constat. primo namque ostendimus. nos eius ad quem scribimus casu dolere vel nata vel ipsius vel utriusque certa causa; Secundo ut meminimus nos ea lege esse natos. ut omnibus fortune telis proposita sit vita nostra. nec recusandi ea lege qua nati sumus conditore moriri; Tertio ne iniuriam feramus casus quos nullo consilio vitare licebit; Quarto ut aliorum infortuniis memoria repetendis nihil accidisse nobis putemus. exemplo cum gentilium si videbitur breviter proponere licebit ut ex ea gentilitate quoddam nobis prodeat argumentum;

Casu eadem sapientissimi pater tui patrem tuum
qua kalendis iunii mihi renuciatum est neque eum
potestas non commoueri. quin non minorem persuadere ex eius
morte iacturam esse factam. quam tibi; Erat enim ab ineunte
qua familiaritate quietus. et rerum mearum diligens
administrator. nescio an mei potius quam tui causa molestia
fuerit illata sit. te enim ut filium colo. et non minus pe
ne tibi quam mihi amoris fuisse. Deinde tamen dico vtrum
usque me vehementer dolere. atque ita dolere. ut sumus lacrimis
confiterer. nisi me consuetudo vel potius lex naturae prohiberet. quam decet nemine vita suscipere posse. nisi mo
riendum sibi proponat. et paratus sit quecumque obtulerit
fortuna periculo. equo animo ferre. Sapientissimum quem
eum semper existimaui. quoniam casus cuncta viderat.

nulla posse ratione depelli. nihil omnino metuens mori
tur. morti enim resistere temerarium est. ea namque talis est.
vt differri quidem possit. euitari vero minime. Varia autem
sunt genera mortis. atque hinc incendio illi aquarum suffoca
tione hinc rediis calamitate. illi miserando ferarum impetu mo
riuntur. Itaque prius tui obitum eo equiori animo ferebam. quo
magis naturae proxima mortis spes eiusque interitus attinuit. sta
et domi mortuus et gradibus etate interiit. vt concessisse illi naturae putemus. Nullum denique aptius tibi solatium inuenies. quam gentilium sapientiam simulatque animi magnitudinem. Ex quibus catho quem defuncto filio viro clarissimo laudationem habuit. in quo reliquis quae ad funus conuenerant. consolationis attulit exilia. Cuiusmodi animo quanto fabius consularis viri filium suum obitum tulerit. oes intelligunt. Atque hinc gentiles nihil omnino veritatis sacro sancte fidei hic intelligebant. quae sola nos penes tegit ad nostrorum casus fortiter ferendos. et quicquid deo placuit magnanimo sustinendum. Cum ad ita sint. pertoris amaritudinem quanto ipse commotus quam facile depenas et commori quidem prius hominibus esse cogitabis. sapientia autem est. quod humana natura affectat. sapientissime moderari. Vale.

Obstecque mihi de obitu filii tui nunciatum est. valde indolui. nescio tamen an magis tui causa an mei. quinimo magis vtrusque nostrum. poterat namque cum nobilioribus huius urbis filiis matrimonio copulare. et cum antiquis familiis constituere affinitatem. quae domui tuae ac et familiae nostrae summum honorem gloriamque erat allaturum. Preterea quoniam studique aut iudicio aut senatu utrique nostri prosequendi vel beneficii impertiendi gratia comparandum fuerat. qui nobis auxilio et consilio esse potuissent. nusquam profecto defuissent. Cuius nunc

Consolatio de obitu filii

C ex senatoribus cui nisi causa mea tuta committe possim.
Enuero etiam ea q̃ id diu mihi tenui erat familiaritas
affectioq̃ indies augetur tui causa maiori mercede confirmor
erat nacq̃ filia ipsa laborum tuorum sublenatrixq̃ ac in
adūsitatibus tuis solacium singulare; Sed qr te ea destitutum
audito. merpm si solacio destitutum esse tmeo et
arbitror. Nl enim minoribus molestie adūsitates tue q̃
mee mi fuere Consolari tamen tuum merore potes q̃ iste
tempus nobis vm audit in filia tua; Cuius enim natus
haetenus e q̃ no post aliquot dies vita defuncta est;
Mortalitate etenim dii immortales et natum hominibus
imo rectis animatibus tribuerunt: quorum voluntati ne
nemo e q̃ possit resistere; Tua igit ea q̃ neq̃ nostra
neq̃ humana prudentia valet prouideri. eqm
animo fere. semp sapiente virtus e; Nunquid filius
regis hispanie decessit. q̃ totius regni spes omnis
fuit. Decessit etiam proprius mi filius vnicus tui neq̃
fratres neq̃ nepotes neq̃ agnati supsunt. in q̃bus
familie nomen valeat conseruari. Neq̃ enim diuitiis
tuis tuis diuitie sue opitulari poterat. vt filii sibi
superstites relinquerent. qui diuitiis suis fugerent.
quas mi ad extraneos peuenire videbit: Sed ecce
nepotum tuorum catherua multiplicata e: multiplicatq̃
indies in q̃bus et familie tue nomen et maiorum tuorum
imagines conseruabunt. qui et presidio tuo egent. et
ideo no hes ea tristandi ratione qua illi habuerunt;
Prepelle igit obsecro has animi passiones atq̃ filie
tue obitum oblivioni tradas Exempla q̃ gentilium
imitari studeas. e quibus sapientes cum filium suum ex
timitu prepisset. no mo equo tuli ado tulit. verum
etiam minus ait. nil bonum affert. Nam si gentiles hor
ferent. in quibus nec aliquid fidei lumen erat. quando

neq̃ negligere
prudentie amodum
et illa q̃

magis nos christiani ea q̃ Diuina ce voluitate pue
nerunt. in meliore pte nobistu accidisse persuademus
oportet; Vale;

Olco q̃da vehemetissime q̃ edes tue incendio
puerunt. et eo magis doleo. quo magis antadito
quibus delicijs qua iocunditate quibq̃ demq̃ oblecta
tionibq̃ in eis sim sepe delictq̃; Jactura nãq̃ quam
tu ex eo incendio q̃sequtus. mo minores in q̃ tibi do
lore attulit; Cuio quas impẽsas et quot labores
pius edibq̃ construendis sustulisti et q̃ ea me nos con
tracta e familiaritas fiat intaqꝫ ut omia nostra bo
na ferme qia videant. nihilq̃ dam mi me ac te esse
quitu fore pane arbitror; Cuia vero optime intel
ligo q̃ diuitie et bona nra tor poralia fortune subi
ciunt. que arbitrio suo ea administrat. illi bona
amplificat. illi ꝛeo diminuit. no potui in persuade
ope putu esse. si q̃ pl eqtate et vota mea accidere
ut tanto meliore conficerent; ffatuid ce semp exis
timaui ea deflere. q̃ humane no subiecta sut po
tencie neq̃ alia prudencia quin euenire possiu
prauceri; hanc mea existimatoꝫ tibi subiice; me
meto obsero. tam diuabia regna. tam pnosissima
edificia. vrbes et castella incendio ac ruina esse
deuastata; sperordare tibi oyam q̃ potencia sua cete
ris regionibq̃ dnabat. edibus pulcherrimis et edi
ficijs alias vrbes superasse. nunc vero desolata de
uastata et inhabitabilis reducta e. Cue si te non
pnt desolari ac dolore tuu minuere. saltem hoc te con
soletur q̃ paulo ante domq̃ istiq̃ viri nrd scipionis
eqnis vi conscipta e simulq̃ pene oia bona sua neq̃
tot sibi sup sut facultates. vt ea valeat reficere.

Tibi vero et reliq diuitie sup. vt domū tuā nō mō refi
cere. verū pōlatiorē construere potes; Cū si nec istud
dolorem tuū leuiat. ponē ante oculos gentilium sa
pientiā q lumīe fidei exptes fuere. nihilominū quū
ipis adūsa acciderant. equo aio ferre studuerūt. Qua
to magis tu q ēpiamus religiosissimq es ac sancte
scripture scientiis magnopere pditq des ea q deū imor
tale nobis sed et bonis disponē velle senseris nedū lau
dare. sed eā amino gtissimo acceptare; Itaq si oīa
ista terū euolueris istū q mīp acid tibi casū nō tam
molesto ac iniquo aio feres: Vale:

Crepi eēdem superioribus diebus

quēadmodū ab hostibus nrīs fetaliter telo
prussus reuersus sis. Ex qua quidē re quātū dolorē
ceperi. facile existimare potes Id nāq rei publice
ac familie tue mestissimabilem iactura est allatura
pertim cū nullus in hac urbe nrā ēquat ēq sapiēte
tāti exercitū imperū tute possit gnēdari q cū tanta
prudentia tanta strēnuitate tanta dēnq ac magni
tudine valeat gubernare. et q̄ omibus meis in ne
gotiis in q̄bus pēsidiū consiliūq tuū implorandū
erat adeo te benignū ac humanū p̄buisti. vt mihi
prudentie tue vsus nō mōr ac filiis tuis concedēdū
me ita dēmeristi vt et pīs dolor quo nūc afficeris
et q̄cūq ēt adūsa acciderint nō minorem in allatūrū
sint molestiā afferāt hoc tempore. q̄ si in acci
dissent; Cui imo deficere languore si me lateret
hostibus quibus tot et tanta acerba intulisti. ea lege
natūre pmissū esse ac licere vim vi ēpellere. vt
huiusmodi legibus praeter sensi aliquē exemptū esse quos
cū magis in hostes ferire proprium. hostilium telis
imprimis feriri audiuimus Itaq hic tuus casus

prudendo minime erat. Consueras namq; in multis te
audacissimum prbere nec alicui condedebas, q te pot eos
invadere; Sapientissimum enim arbitror vt huic do
lori ad tempus equo animo paciare tibi posteritatiq;
tue honori et glorie prsto futurq; pro q qdem gla
consequenda maiores nri queuis pericula subire minime
dubitabant hi morte occupati sunt illi liberos amise
runt isti captiui in seruitute ducti ac perpetuis car
ceribus detenti fame et siti perierunt Is autem tuus do
lor vt medici aiunt neq; letal est neq; diu te cruciabit
Cum ppt bono sis animo paulo post prior valitu
dine deo fauente restituere imitari studeas clarissi
mos gentilium exempla ex quibus eneas rex turnum
Scipio affricanus et complures alii p republica et gloria
consequenda et nec gentiles adeo aliqua p remuneratione
prabant morte obierunt: Quanto magis
tu q credis eos q pro fide christiana et republica mo
riuntur mrs sos et electos dei reputari debes hanc tua
molestia q morte oppacet minima est liberissime
peti; Vale;

Esterno vespi quo iohes nr aduenerat is
me cuore addidit pestis discrimen bonorum
adeo miserere inuolasse id prsto mihi summum do
lorem attulit statim namq; ydibus may illius prsentia
et studium meum aptum prsens intendi Ibi enim virtua
lium maior copia doctorum legentium maior diligentia
sillq; pueri et vt omnia breui complectar sermone
amplior studendi facultas prstolabor: Preterea plurim
gyre fero tot mihi preceptores familiares ac amicis q
uictissimos mortis miserande periculo subiectos esse
et eo magis tui gria indoleo quo te antiquiori mno

re m̃ quirtu scio tuia vero hactenus oib fere vtalia
hat detestanda peste laborauit. atq; ora grenafia
ob eā pene a scolaribus deserta relicta sup. puto a
flagello dei aut ex aeris corruptione aut regionis
corruptione cum nram vrbem regione molestari oportere
cui flagello sola bonomia sup ee minime poteat
qa sicut etia intelligo legi Diuine ac naturē preceptis
modis omibus nos teneri neq; posse aliq; rone christe
stultiu arbitratus sum a mo peste tam nepharia
ac detestanda fugere. Te vero que leuza detinet
qua hoc ano istic obtime meruisti Dis fedi nephas
esset. maiore i modu obsecro obtestorq; vt eadem
clade tuu ānm pturbari neq; smas. neq; eni curetue
ac molestie (etsi te gsumeret) ad aere purgandu pes
temq; dpellendam aliquid conducunt. Sut tibi ex
clarissimi iuuisq; sulti q toto ano a trombo nuq; seruati
sut. et tame illic peste invalescebat et longe plures
in die bonomie interiere. Ā mina dutas demq; vba
oratis q optata meta cursu ptingere cupiebam mita
ferre oportet dyout. tame in quo fidei lume nullu
refulgebat. Tu aute religione xpiana psiteris
si hec mete tue oculis subiaces. huiq peste dysme
mo mortis piculu appendu facile existimabis.
Vale

(Ut fere omnes alii deprehendere ab aliquo labore)

Explicuit ptepta sat pulchra dthoice egregii
oratoris Augustini Dathi senensis scribendo
abta et ad finem usq; deducta p me Johanne
Mell clericu mozzensis prie Imolensis. Millesimo
Dmi ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ 8. Dauctrie i noua domo clarissimi
sedente in camera q caput bstime plen nu scri
bendu consequuti fueram [illegible]
natis [illegible] hora decima de nocte [illegible]
tomedera [illegible] fuit [illegible]

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

173

I

VII

VIII

IV

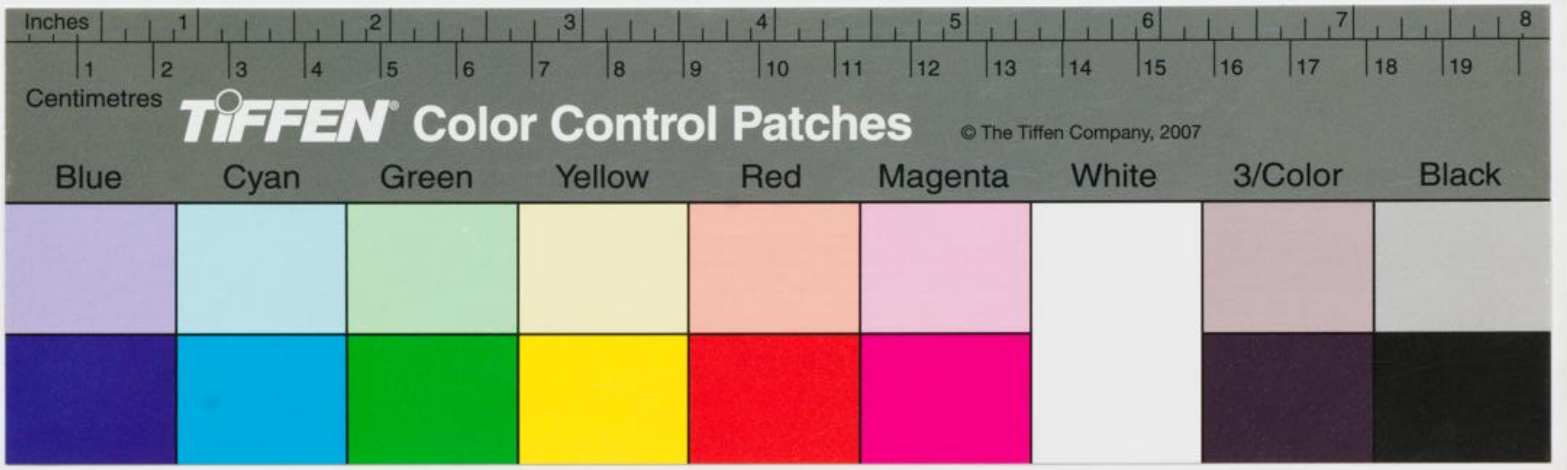
Inches
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19